

NOVA DOBA

(NEW ERA)

URADNO GLASILO AMERISKE BRATSKE ZVEZE — OFFICIAL ORGAN OF THE AMERICAN FRATERNAL UNION

Entered as Second Class Matter April 15th, 1926, at The Post Office at Cleveland, Ohio, Under the Act of March 3rd, 1879. — Accepted for Mailing at Special Rate of Postage, Provided for in Section 1103, Act of October 3rd, 1917, Authorized March 15th, 1925

NO. 41. — ST. 41.

CLEVELAND, OHIO, WEDNESDAY, OCTOBER 18 — SREDA, 18. OKTOBRA, 1944

VOLUME XX.—LETNIK XX.

SPLOŠNI TEDENSKI PREGLED

BOJI NA PACIFIKU

Veliki boji med ameriškimi i japonskimi letalskimi i pomorskim silami so se pretekle dni vršili v bližini japonskega otoka Formosa. Po japonskih poročilih je bilo večje število ameriških vojnih ladij potopjenih ali poškodovanih. Ameriški admiral Nimitz je v začetku tega tedna poročal, da so močne japonske letalske formacije protinapadale ameriško tretjo floto. Podrobnosti bojov ne navaja, omenja samo, da se boji nadaljujejo. Zdi se, da se v dni vrši ena največjih bitk med Američani in Japonci na Pacifiku.

BOJI V EVROPI

Na zapadni fronti se brez prestanka vrše hudi boji med zavezniki in Nemci. Tudi situacija se pretekli teden ni dosti izpremenila. Isto velja za italijansko fronto. Na severu so Rusi osvojili pristanišče mesto Pečengo in so se približali okupirani Norveški. V smeri Baltika so Rusi na meji Vzhodne Prusije, na Madžarskem so se približali Budimpešti na 35 milj in v Jugoslaviji prodirajo ruske čete vedno globlje v deželo. Iz južne Grčije se Nemci naglo umikajo in angleške čete so zasedle Korint in Atene.

MADŽARSKA SE RUŠI

Maržarski regent admiral Horthy je po radiju sporočil, da je Madžarska sprejela pogojne premirje od strani zaveznikov. Istočasno so Nemci okupirali Budimpešto in druga važna madžarska mesta in baje za pri regenta Horthyja. Zdi se, da bo Madžarska postala druga Italija.

NAPAD NA FORMOSO

Ameriške letalske sile so pretekli teden več dni zaporedoma bombardirale japonske obrambne industrijske naprave na velikem otoku Formosi, ki leži približno na sredni poti med pravno Japonsko in Filipinskim otočjem ter je primeroma blizu otoku Kitajski. Dotični otok, ki ga Japonci pred nekako 50 leti iztrgali Kitajcem, je silno utrjen. Baje je za Japonsko nekaj takega kot je Havaj oziroma Pearl Harbor za Ameriko, z razliko, da je Formosa neprimerno bližje Japonci kot je Havaj Zedinjenim državam. Ameriški letalci so v teh napadih potopili ali poškodovali 227 japonskih ladij vseh tipov in 500 letal. Letalci, ki so ponesli bomba tako rekoč pred prag Japonske, so imeli svoje baze na matičnih ladjah.

ZAVZETJE RIGE

Ruske čete so pretekli teden po hudih bojih zavzele Rigo, glavno mesto Latvije, katero so Nemci z vsemi silami branili. Zdi se, da stara slovanska zaležava, da mora ruski vpliv segati "od Rige do Trsta", dobiva nekaj praktičnega pomena. Rusi so že v Rigi in bodo po vsej verjetnosti tam ostali, do Trsta pa tudi nimajo več posebno daleč, ker so že precej globoko v Jugoslaviji.

KRF NA POZORNICI

Tekom zadnje svetovne vojne je takratna srbska vlada z nekimi števili vojaštva pobegnili pred Avstriji in Nemci na grški otok Korfu. V tej vojni so bili otok zasedli Italijani.

MOŽNOST VOJNE MED RUSI IN JAPONCI

Mnogo se ugiba, da li bo po zaključeni vojni v Evropi prisla Rusija na pomoč Zedinjenim državam in Veliki Britaniji v njunem boju proti Japoncem. Kot znano, Rusija in Japonska nista v vojni med seboj, kar je za enkrat obema prav. Rusija ima dovolj posla na svoji dolgi evropski fronti, Japonska pa si prav nič ne želi še tretjega sovražnika na vrat. Toda, kaj bo storila Rusija, ko bo Nemčija poražena? V zvezi s tem je važno poročilo, ki ga je nedavno poslal Harrison Salisbury in ki je v važnejših izbrkih navedeno v sledečem:

"Prvo vprašanje, ki ga največ ljudi stavi človeku, ki se je pravkar vrnil iz Moskve, je, da li nam bodo Rusi pomagali proti Japoncem. O tem sem bil povpraševan od civilnih uradnikov, generalov, admiralov in navadnih naših vojakov tekom mnogih tednov mojega potovanja preko Irana, Indije, Avstralije in Pacifika, odkar sem zapustil Rusijo. Moji odgovori niso moja osebna mnenja, ampak reprezentirajo tisto, kar sem slišal od ducatov sovjetskih uradnikov, častnikov rdeče armade in oficijelnih častnikov, in kar sem slišal na tisočih milijah mojih potovanj, ki so me zanesla skoro v vse kote Sovjetske Rusije.

"Ali nam bodo Rusi pomagali proti Japonci? Oficielno Rusija glede tega ni dala nobene obljube. Med Rusijo in Japonsko je sklenjena pogodba nevtralnosti, ki poteka šele 25. aprila 1946. Vsekakor najbolj kompetentni diplomatski opazovalci sodijo, da se bo Rusija udeležila zaključnega dela vojne na Pacifiku, najbrž nekaj mesecev po porazu Nemčije. Sedanji odnosi med Rusijo in Japonsko so korektni, pa hladni. Ruski časopisi z veseljem poročajo o japonskih izgubah na Pacifiku in nikdar ne pozabijo poudariti, da Japonci dobivajo tisto, kar so iskali, ker so se obesili Hitlerju za frak.

"Ali pride do vojne med nami in Rusijo po tej vojni? Nihče v Rusiji tega ne misli. Povprečni Rus upa na dolgo dobo miru in varnosti po sedanji vojni. Stalin sam je prav isto povedal vsakemu Amerikancu, s katerim je govoril preteko leto.

"Ali bodo Rusi invadirali Nemčijo? Rusi hrenijo, da se spoprimejo z nemško oboroženo silo na nemških tleh. Ko je bilo preteko poletje poročano o poskušanem atentatu na Hitlerja, je mnoge Ruse zaskrbelo. Bali so se, da se bo Nemčija zrušila prej, kot bo imela rdeča armada priliko udreti v Nemčijo.

"Ali Rusi v resnici premagujejo Nemce ali se oni umikajo po načrtu? Bratje, Rusi jih v resnici tepejo. Najtežji moment v življenju nacija je, kadar razmišlja, če bi se podal ruskim vojakom ali ne. Povprečni vojak rdeče armade se namram Nemcem počuti približno tako, kakor se naši vojaki počutijo napram Japoncem. On raje najprej strelja in šele potem pozveduje. Ujeti nemški častniki odkrito priznavajo, da je ruska armada močnejša in dostikrat bolje vodena in bolje opremljena.

"Kaj nameravajo Rusi storiti z Nemčijo po tej vojni? Ruski moški in ženske, ki garajo po 12 (Dolge na 6. strani)

RDEČI KRIŽ POZIVA K SOBELOVANJU

Poudarjajoč, da pripada Ameriški rdeči križ vsemu ljudstvu, ter da je v ideji Rdečega križa zapopadeno upanje človeka, je novi predsednik Rdečega križa, Mr. Basil O'Connor, v svojem uvodnem radijskem govoru širom dežele pozval slehernega človeka v Zedinjenih državah, da sodeluje v akcijah za Rdeči križ. Tuje rodni Američani ter njih otroci, najsi bodo slovenski, ruski, francoski, angleški ali katerekole druge narodnosti, so ravno tako dobrodošli kot oni, ki so v Ameriki že generacije.

Ni dolgo tega, kar je predsednik O'Connor dal priznanje Američanom tujega porekla za njih sodelovanje v aktivnostih za Rdeči križ, rekoč, da je bilo njih tozadevno prispevanje velike človečanske vrednosti. V svojem radijskem govoru pa je tudi poudaril, da je potrebno, da se še bolj živo udeležujejo v aktivnostih Rdečega križa, da bo njihov glas in njih reprezentacija v tej organizaciji vidnejša.

"Na kateremkoli bojišču te vojne," je dejal predsednik O'Connor, "je danes Rdeči križ v službi nudenja pomoči in tolažbe našim fantom, možem in dekletom, ki se žrtvujejo za našo domovino. Rdeči križ jim služi v imenu vas vseh in slednjemu izmed nas je v veliko zadoščenje dejstvo, da krvna plazma, zavojji za vojne ujetnike in sovražnih deželah in bolničarska postrežba vojnih bolničark povsod rešuje dragocena življenja.

"Rdeči križ je v svrhu uspešnejšega in širšega delovanja za vaše fante, može in dekleta v vojni službi izvežbal mnogoštevilno plačano osebje, katero vrši delo in nudi postrežbo in pomoč, kakršno bi vi radi sami nudili svojim sinovom, hčeram, soprogom in bratom, če bi mogli biti z njimi.

"Kljub največjemu številu najetih in plačanih delavcev oziroma uslužbencev v svoji zgodovini, pa Rdeči križ danes kot v preteklosti dolguje svoj obstanek milijonom članom krajevnih postojank Rdečega križa. Potom teh prostovoljnih delavcev se organizacija Rdečega križa udeležuje kot narod.

(Dolge na 2. strani)

PARTIZANI POJO

V Italiji je organiziran partizanski moški pevski zbor po imenu "Srečko Kosovel," ki šteje do 40 izvežbanih pevcev. Sednjo po večini iz Slovencev, ki so priključeni kulturni skupini X. ljubljanske udarne brigade. Dirigira mu profesor zagrebške univerze Rado Simoniti, ki je komponiral mnogo sodobnih slovenskih klasičnih pesmi, med njimi "Talcem," "Mesečina," "Bolan mi leži," "Tito" itd. Ta zbor je baje velikanska senzacija v vzbuja zlasti med ameriškimi vojniki in civilisti veliko navdušenja. Ameriška igralska skupina, v nji umetnica-igralka Katherine Cornell, ter Briant Ahern, Elaine Perry, Guthrie McClintic in drugi, skoraj morejo verjeti, da morejo ljudje pod takimi težkimi okoliščinami kot partizani kaj tako veličastnega in umetniškega gojiti. Naš poročevalec (ameriški vojak neslovenskega izvora) meni, da bi ta zbor moral priti na turo v Ameriko ter pravi: "When I say that it is the (Dolge na 2. strani)

OBLEKA IN DRUGO ZA JUGOSLAVIJO

Nastopil je čas, ko morajo vsi Amerikanci južnoslovenskega izvora zastaviti svoje največje napore in svrhu zbiranja blaga in razne druge robe za Narodno osvobodilno vojsko in trpeče narode Jugoslavije. Iz zanesljivega vira smo obveščeni, da bo v začetku meseca novembra prispel v Ameriko jugoslovanski parnik, ki bo odpeljal našo prvo pomoč v Jugoslavijo. Naša sveta dolžnost je, da v par tednih zberemo vsaj toliko blaga in druge robe, kolikor je treba, da se natovori 4000-tonska ladja.

Na delo tedaj, bratje in sestre! Zbirajte staro blago, kupujte novo, posteljno perilo, ouje, milo in drugo ter vse to pošiljajte na naslov našega skladišča, ki se glasi:

"Warehouse, War Relief Fund of Americans of South Slavic Descent, 282 Ninth Avenue—New York 1, New York."

Ce obleka iz katerega koli vzkroka ne more biti popolnoma osnažena po navodilih, katere so bila že priobčena, potem mora biti vsaj pokrpana in takšna poslana v naš Warehouse.

Organizirajte v vseh naših naselbinah širom Amerike lokalne odbore za zbiranje obleke in drugega materijala. Za to delo vam ni treba nobenega posebnega dovoljenja.

Na delo—bratje in sestre, da bo naša pomoč prispela pravčasno in da rešimo one, katere se še more rešiti. Hitra pomoč je dvojnja pomoč! Obvestite nas takoj, koliko ste do sedaj zbrali raznega blaga in koliko se po priliki nadejate imeti do konca meseca oktobra.

Bratsko sodelovanje vseh ameriških Južnih Slovanov v reliefni akciji je največja manifestacija našega edinstva in najboljše garancija za uspešno delo.

Zlatko Baloković, predsednik; Rev. Strahinja Maletič, izvršni tajnik; Mirko G. Kuhel, blagajnik.

SLOVENSKE VESTI

Društvo št. 75 ABZ v Meadow Landsu, Pa., naznanja prireditve plesne veselice za soboto 4. novembra. Dohodki prireditve so namenjeni fondu za zgradbo Slovenske dvorane. Veselica se bo vršila v sosedni naselbini Strabane.

Ameriško-slovenski kongres za državo Ohio naznanja prireditve festivala za nedeljo 29. oktobra v Clevelandu, Ohio. Geslo festivala bo "Zmaga in trajni mir." Sodelovala bodo razna slovenska kulturna društva, med njimi tudi Glasbena Matica. Prostor: Music Hall of Public Auditorium.

Društvo št. 144 ABZ v Detroitu, Mich., poroča izgubo dveh članov. V letalski nesreči v Wyomingu je bil 4. oktobra ubit član-vojak Joe Nagel. Zapuščena starša, sestra in štiri brate. Dne 5. oktobra je umrla Anna Judnich, po rodu iz fare Dragatuš v Beli Krajini. Zapuščena v tej deželi soproga, dva brata in sestro ter brata in sestro v starem kraju.

Tajnik društva št. 18 ABZ v Rock Springsu, Wyo., poroča, da je tam umrl Frank Božnar, član omenjenega društva, star 72 let. Rojen je bil na Črnem (Dolge na 2. strani)

NIČ NEIZVEDLJIVEGA ZA AMERIČANE

Povprečen Američan smatra skoro vsako podvzete za izvedljivo in največkrat se ne moti. Cesar se Američani resno lotijo, navadno izvršijo; če ne na en način, pa na drugi. To so ponovno dokazali v Franciji z uspešno invazijo in s hitrim zavzetjem skoro vse Francije. V tovrstno pripeljal v Ameriko jugoslovanski parnik, ki bo odpeljal našo prvo pomoč v Jugoslavijo. Naša sveta dolžnost je, da v par tednih zberemo vsaj toliko blaga in druge robe, kolikor je treba, da se natovori 4000-tonska ladja.

Nemci niso nikdar sanjali, da je kaj takega mogoče. Pozabili so, da imajo opraviti z Američani, ki so vajeni transporta na velike razdalje in preko vseh zaprek. Pri pomanjkanju pravih pristanišč so velike ameriške in britiške transportne ladje pristajale daleč od obrežja in izlagale svoje tovore v tisočere male ladjice, ki so kombinacija čolna in avtomobila ter plujejo po vodi, nato pa zavozijo na suho in obratno. Na ta način so bile velike transportne ladje hitreje raztovorjene kot bi mogle biti v pravem pristanišču.

Drugi način raztovorjenja ladij je še bolj zanimiv. Posebne tovorne ladje s ploščatim dnom, imenovane LST, so občasno in da rešimo one, katere se še more rešiti. Hitra pomoč je dvojnja pomoč! Obvestite nas takoj, koliko ste do sedaj zbrali raznega blaga in koliko se po priliki nadejate imeti do konca meseca oktobra.

Bratsko sodelovanje vseh ameriških Južnih Slovanov v reliefni akciji je največja manifestacija našega edinstva in najboljše garancija za uspešno delo.

Zlatko Baloković, predsednik; Rev. Strahinja Maletič, izvršni tajnik; Mirko G. Kuhel, blagajnik.

IZRAZ AMERIKE

V listu New York Times smo nedavno čitali zelo zanimivo poročilo ameriške korespondentke Anne O'Hare McCormick, ki se je več tednov mudila v Italiji, posebno v Rimu. Poročilo se tiče ameriških vojakov, ki so povsod, v Rimu ali kjer koli, predmet zanimanja in radovednosti.

Prva značilnost ameriških vojakov v Italiji je, da imajo radi otroke. Neki častnik je dejal, da ameriški vojak bo tudi po dolgem trudopolnem marširanju delil svoj odmerek jestevin z lačnim otrokom, če bo naletel nanj.

Povsod, kamor pridejo ameriški vojaki, se napravijo tako domače, kot je v obstoječih razmerah mogoče, in se obnašajo tako, da se tudi prebivalstvo čuti domače napram njim.

Korespondentka omenja značilno pripovedko, ki kroži po Rimu: Nekega dne je papež sprejel v avdienci veliko skupino vojakov in med njimi je bil tudi visok in žilav fant iz (Dolge na 2. strani)

FAŠIZEM V ARGENTINI IN WASHINGTON

Izjava predsednika Roosevelta, ki opozarja na napore nacifašistov, da si ustvarijo trdnopodlago na ozemlju zapadne poloble, pred vsem v Argentini, je spravila na dan težkoče, trenje in napetost, o katerih so dobro informirani washingtonski opazovalci že dolgo časa vedeli, da bodo izbruhnili.

Ta borba se bje že dolgo časa, v bistvu med demokratičnimi silami v tej hemisferi, v imenu katerih sta govorila predsednik Roosevelt in ameriški zunanji minister Cordell Hull, in, na nasprotni strani, med močnimi vplivi v Zedinjenih državah in drugod, ki podpirajo v Argentini vlado Farrel-Perrona, katere duševni oče je nacizem, v Centralni in Južni Ameriki, v Mehiki in Zapadni Indiji pa sinarhizem in falangizem.

Ni nemogoče, da je bila izjava predsednika Roosevelta pospešana od uvodnika lista Washington Times-Herald, ki je naglašal pod naslovom "Ugodimo argentinskim zahtevam!", da so Argentinci izvrstni vojniki, ter je končno postavil vprašanje: "Kaj nam bo pomagalo, ako porazimo Argentino? Ta dežela proizvaža ogromne množine pšenice, rogate živine, ovac in je razen tega tudi eden naših najvažnejših konzumentov v južni Ameriki; edino le Brazilija jo presega v tem pogledu. Argentinsko goveje meso pa je tudi takorekto neobhodno potrebno našemu britanskemu zvezniku."

Te vrste argumentov odgovarja izjava predsednika s tem, da naglašala "presenetljivi paradoks, da je v eni deželi te hemisfere začel rasti nacifašistični vpliv in z njim se postopoma širiti udeležba nacifašističnih metod ravno v trenutku, ko se te sile zatiranja in agresije bližajo vsako uro hitreje svojemu končnemu porazu in obračunu, tako v evropskih deželah kot tudi povsod drugod na svetu..."

Ta borba glede Argentine, sklep vlade Zedinjenih držav, da ne bo priznala tolpe avanturistov, katerih inspiracije prihajajo od nacistov, četudi imajo v rokah kontrolo argentinske vlade, je eno žarišč svetovne borbe proti fašizmu. Ta borba je istočasno tudi eno žarišč politične kampanje v Zedinjenih državah, kajti pokazala nam je, da so prav tu v Zedinjenih državah skupine in krogi, ki odločno nasprotujejo temeljnim vojnim naporom Združenih narodov in politikim Zedinjenih držav.

V Washingtonu je postalo že javna tajnost, da opazujejo sinarhisti, falangisti in druge nacifašistične skupine v latinjskih ameriških državah sedanjo volilno kampanjo v Zedinjenih državah z največjo in napeto pozornostjo. Znano je tudi, da govore sinarhistični krogi v Mehiki o tem, da bodo "držali vajeti" te dežele, ako se pripeti, da bi bila v teh volitvah administracija predsednika Roosevelta poražena. Splošno prevladuje mnenje, da je administracija predsednika Roosevelta poglavitna zapreka proti širjenju nacifašizma v tej hemisferi.

Prejel sem tudi od verodostojne strani zagotovilo, da so v raznih republikah latinske Amerike politične skupine, ki bi smatrale poraz Rooseveltove administracije za znamenje za (Dolge na 6. strani)

VSAK PO SVOJE

Zadnje čase čitamo številne nasvete, kaj naj se stori z Nemčijo po zmagi zaveznikov. Omeđeni, samopostavljeni državniki na vse načine ugibajo, kako se bo premagana Nemčija po vojni spet mogla postaviti na noge v gospodarskem oziru. Ne skrbi jih, kako si bo gospodarsko opomogla Rusija, katere velik del so Nemci tako strahotno opustošili in katera je toliko žrtvovala in še žrtvuje za zmago zaveznikov. Ne skrbi jih, kako si bodo gospodarsko opomogle Jugoslavija, Grčija, Poljska in Francija, katere so Nemci izropali do kosti in ki so bile kljub najtežjim razmeram v neprestanem boju z okupatorji. Skrbite te kanjalje bodočnost Nemčije, ki je v največji meri kriva sedanje vojne. Upajmo, da se bodo, ko se bo delal povojni obračun, pravi državniki v prvi vrsti zanimali, kako naj se začelijo vojne rane Rusiji, Jugoslaviji, Grčiji, Franciji in drugim deželam, ki so krvavele pod nemško okupacijo.

Rusi so vkorakali v Bukarešto, glavno mesto Rumunije; v Sofijo, glavno mesto Bolgarije; stoje na pragu Beograda, glavne mesta Jugoslavije. Ko vkorakajo še v Zagreb, Ljubljano in Trst, bo balkansko poglavje sedanje vojne zaključeno v prilogi Slovanom.

Politična propaganda nam je zdaj pred nosom, kamor koli se obrnemo. Iz listov in plakatov nam bode v oči, pismošone nam jo prinašajo na tone in govorniki nam jo urnebesno troben-tajo z odrov in na radio. Izkušnje pa so nas izučile, da se znano uspešno otepati. V listih politično propagando enostavno preskočimo, po pošti poslano delegiramo v koš, shodov se ne udeležujemo in govornikom na radio kratkoma besedo vzamemo. To zadnje je v teh časih največja odličnost radijskih aparatov.

Vso politično propagando metati v en koš bi bilo seveda nepravilno. Nekatera je potrebna in celo potrebna. Direktno lažnive je malo. Večina pa je dvojnična, to se pravi, da pove samo pol resnice, drugo polovico pa previdno zamolči. Tista je bolj zavajalna kot direktna laž. K sreči smo politično utrjeni proti lažnim strupom. Na splošno pa lahko rečemo, da smo Američani izredno trdoživo, zdravo in močno ljudstvo, ker si celo sredi vojne lahko privoščimo luksuz politične kampanje in volitev.

Vsekakor, če hočemo biti pošteno, moramo priznati, da je izredno srečna ta dežela, preko katere tako nevirno odmeva svobodna beseda, bila taka ali taka. V Nemčiji niso ljudje slišali svobodne besede že dolgih deset let.

V Lublinu na Poljskem so Rusi našli v nemških arhivih med drugimi dokumenti tudi natančna navodila, kako je treba proslaviti zavzete Moskve po nemški armadi. Ta navodila so bila izdana že 30. julija 1941. Naročene so bile parade, govorniki, plakati, rakete itd. Vse je bilo pripravljeno za bombastično nemško slavnost, ko pade Moskva, toda vse te priprave so bile zaman, ker se trimasti Rusi niso strinjali. Od ta (Dolge na 2. strani)

"NOVA DOBA"

GLASILO AMERIŠKE BRATSKO ZVEZE

Lastnina Ameriške bratske zveze

IZHAJA VSAKO SREDO

Cene oglasov po dogovoru

Naročnina za člane 72c letno; za nečlane \$1.50; za inozemstvo \$2

OFFICIAL ORGAN

of the

AMERICAN FRATERNAL UNION, Inc., Ely, Minn.

Owned and Published by the American Fraternal Union, Inc.

ISSUED EVERY WEDNESDAY

Subscription for members \$72 per year; nonmembers \$1.50

Advertising rates on agreement

Naslov za vse, kar se tiče lista:

NOVA DOBA 6233 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio

VOL. XX.

104

NO. 41

Iz glavnega urada Ameriške bratske zveze

DVA POPRAVKA V KONVENČNEM ZAPISNIKU

V zapisniku 5. seje 17. redne konvencije je rečeno, da naj se točko 324-B erta in da se jo ima nadomestiti s sledečo novo točko: "Ako po prejetem bolniške podpore dve leti zdravniške listine kažejo, da je član popolnoma in trajno onemogel in nezmožen opravljati kakršno koli delo, preneha biti upravičen do vsake nadaljne bolniške podpore za isto bolezen. Člani, stari čez 65 let, so potem upravičeni do dobrodelne podpore po točki 357, po \$5.00 na mesec, ako se zavarovani za isto, do preteka enega nadaljnega leta, nakar postanejo spet upravičeni do bolniške podpore pod pogojem, da trpijo na kake druge vrste bolezni."

Da se ne bo napačno razumelo naj takoj povem, da v kolikor se točka 324-B tiče ni glavni tajnik priporočal ali predlagal nobenih sprememb in zato tudi ni odgovoren za napako, ki je bila narejena z ozirom na to točko. Ko sem pri urejevanju navedenih pravil prišel do te točke in opazil, da je bilo staro besedilo črtano in nadomeščeno z novim, sem bil takoj uverjen, da mora biti tukaj pomota in da ni bil namen konvenčnega odbora za pravila te točke črtati, temveč ji dodati samo amandment, ki pa tudi ni dovolj jasev in razumljiv. V sled tega sem se po zaslišanju pomožnega glavnega tajnika, ki je ta dodatek konvenčnemu odboru za pravila priporočil, obrnil na vse člane konvenčnega odbora za pravila, da mi sporočijo, če je bil njihov namen navedeno točko črtati in jo nadomestiti z novim besedilom kot je zabeleženo v konvenčnem zapisniku. Vsi člani in članice konvenčnega odbora za pravila, 12 po sterilu, so odgovorili, da ni bil njihov namen konvenciji priporočati, da se točka 324-B črta, temveč, da je bil njihov namen ter da so konvenciji priporočali edino dodatek k navedeni točki, ki bi se pa moral glasiti kot sledi:

"Člani stari nad 65 let so po dvehletnem neprestanem bolehanju in prejetanju bolniške podpore za eno in isto bolezen upravičeni do dobrodelne podpore v smislu točke 357, ako so za isto zavarovani, toda, če postanejo po preteku enega leta od dneva, ko so pričeli prejemati dobrodelno podporo, popolnoma onemogli za kako drugo bolezen, potem so ponovno upravičeni do bolniške podpore, ako to dovolji bolniška kreditna lestvica. Enako postanejo po preteku enega leta upravičeni do bolniške podpore nad 65 let stari člani, ki niso zavarovani v dobrodelnem skladu."

"Člani konvenčnega odbora za pravila niso bili na konvenciji navzoči, ko se je čital zapisnik 5. seje, ker so delali na pravilih, zato niso mogli pomote v zapisniku opaziti in odstraniti. So pa vsi zato, da se pomota popravi s tem, da se staro, oziroma sedanjo točko 324-B obrzvi v isti obliki, kakršna je sedaj, in da se ji doda samo prej citirani dodatek. Ker ne more biti ugovora proti soglasni izjavi konvenčnih odborov in odborov za pravila, naj se torej smatra, da je zapisnik 5. seje 17. redne konvencije, v kolikor se tiče točke 324-B, v gornjem smislu popravljen."

Nadalje se s tem popravi tudi zapisnik 8. ali zadnje seje 17. redne konvencije v kolikor se tiče sklepa ali zaključka o volitvi namestnikov glavnim odborom in glavnim porotnikom. V zapisniku se zdaj glasi: "Sklenjeno je, da se poruši prejšnji sklep konvencije in da se izpremeni točka 213 v toliko, da ima glavni odbor pravico vsa izpraznjena mesta, katera nastanejo v glavnem ali porotnem odboru in za katera pravila izrecno ne določajo naslednikov, izpolniti za nepotečeni termin." Pravilno se glasi tako-le: "Sklenjeno, da naj se prejšnji sklep konvencije poruši in da se točko 213 popravi v toliko, da bo imel glavni odbor pravico voliti namestnike glavnim odborom, glavnim porotnikom in članom finančnega odseka, oziroma izpolniti vsa izpraznjena mesta v omenjenih treh odborih, in da se naj v tem smislu popravi, in ako potreba tudi črtajo, vse liste točke v pravilih, ki se tičejo namestnikov ali naslednikov omenjenim odborom."

DANO v glavnem uradu ABZ, dne 9. oktobra 1944.

ANTON ZBASNIK,
glavni tajnik;JANKO N. ROGELJ,
glavni predsednik.

Po vsej deželi se bodo to jesen vršile kampanje zbiranja prostovoljnih prispevkov v dobrodelne svrhe. Posamezna mesta so ali bodo v to svrho določila datume teh kampanj. V Clevelandu, Ohio, se imenuje ta skupni fond "War Chest." Kampanja se bo vršila od 16. do 26. oktobra in zbrati se namerava \$5,750,900. Del te vsote se bo razdelilo med 100 lokalnih dobrodelnih organizacij, del pa med razne odprave in organizacije vojnega časa. Vsi, ki morejo, naj po razmerah prispevajo za War Chest v Clevelandu, Ohio. V drugih krajih pa naj prispevajo za slične fondel tekom njihovih lokalnih kampanj.

VSAK PO SVOJE

(Nadaljevanje s 1. strani)

krat je minilo že več kot tri leta, pa nemška navodila še niso izvršena. In ne bodo nikdar.

Po tajnih potih baje prihajajo iz Španije velike količine zlata in drugih dragocenosti v južnoameriško republiko Argentino. Iz tega bi se dalo sklepati, da se pripravlja velika eksplozija v Španiji.

Leta 1871 je divjal v Chicagu silen požar, ki je upepelil velik del mesta. Vsa dosedanja pisana zgodovina je pripisovala krivdo za ta požar O'Learyevi kravi, ki da je z brco prevrnila petrolejsko svetilko in povzročila požarno katastrofo. Po dolgih letih pa je prišla resnica na dan. Profesor Kenneth Olson je nedavno pronašel iz zapiskov L. M. Cohna, ki je v starosti 89 let pred dvema leti umrl, da je skupina nedoraslih fantičev, med katerimi je bil tudi Cohn, igrala na kocke pri luči svetilke v O'Learyevem skednju, in eden nepredvidnih fantičev je pravnil petrolejsko svetilko v slamo. Sledil je požar, prestrašeni fantiči pa so zbežali. Tako je bilo po 73 letih rešeno dobro ime blagopokojne O'Learyeve krave.

Pravijo, da je govorjenje pocieni, pa to ne velja za vse primere. Če bi midva, dragi rojak, imela tisočake, ki jih bodo v tej kampanji političarji plačali za govore na radio, bi bila sijajno preskrbljena za vse življenje.

Nekateri tako zvani živilski eksperti trdijo, da so zmožnosti ljudi odvisne od hrane, ki jo uživajo ali ne uživajo. Ta je bosa. General Eisenhower ne je repe in vaš poročevalec tudi ne; pa pogledajte razliko!

Prijatelj Louis Ambrožič v Chisholmu mi je poslal štiri buče domačega pridelka. Baje so tiste vrste, iz katerih se po ribiški tradiciji izvalijo žrebeta, ki se po naravnem procesu razvijajo v konje. Če bo kolkja prav valila, bo vaš poročevalec postal srečni lastnik starih iskrih vrancev in se bo vozil v kočiji.

Naša moderna civilizacija ima sicer mnogo dobrih strani, toda kljub temu si včasih človek zaželi, da bi živel prosto in brezskrbno kot vrabec na cesti. Da, vrabci ne sejejo in ne zanjejo, pa imajo vedno polne kljuke. Prva solata na vrtovih je njihova, istotako tudi prvi črviči in zgodnje proso. K vsaki ohceti se povabijo in se brezplačno gostijo s sladkim rižem, s katerim svatje obisipajo novo poročene pare. Ne poznajo ne racionaliranja, ne pointov, ne registracije, ne bančnih polomov, ne stanovanjskih in prometnih težkoč, ne obvezne vojaške službe, ne prehlada in nahoda, ne politike, ne inflacije, ne dolgov in obresti, ne vitaminov, ne zobobola in ne dohodninskega davka. Kdaj bo naša civilizacija dosegla vrabce!

A. J. T.

IZRAZ AMERIKE

(Nadaljevanje s 1. strani)

Texasa. Fant ni bil takih avdijenc navajen, in, ker je bil v prvi vrsti, je papež njemu najprej ponudil roko. Po običaju bi moral fant prijeti roko in poljubiti prstan na nji. Fant tega ni vedel, zato je samo krepko stisnil papeževo roko, rekoč: "Hi yeah, Mister Pope." Kako se je avdijenca nadaljevala, pripovedka ne omenja.

Italijansko prebivalstvo ima rado ameriške vojakke, ki so tako neformalni in preprosti. Splošna sodba je, da Amerika nima boljših poslanikov v tujini kot so njeni vojaki.

SLOVENSKE VESTI

(Nadaljevanje s 1. strani)

vrhu v Loškem okraju. Zapušča pet sinov in štiri hčere; žena mu je umrla pred enim letom.

Mrs. Anna Buh v Rock Springsu, Wyo., je dobila iz Washingtona obvestilo, da je bil nekje na Pacifiku ubit njen sin Pfc. John C. Buh. Pokojnik je bil rojen v Rock Springsu 19. junija 1923 in je bil član društva št. 18 ABZ. V vojaški službi je bil od junija 1943. Zapušča mater, dve sestri in štiri brate, od katerih sta dva pri vojaki.

V Pueblu, Colo., je umrla Marija Mramor, članica društva št. 42 ABZ. Rojena je bila v Zapotoku, občina Ig pri Ljubljani, in je bivala v Ameriki 41 let. Zapušča soproga, tri hčere in osem sinov, od katerih jih pet služi v vojnih silah Zedinjenih držav.

Mrs. Mary Mensinger (Lampel) v Conemaughu, Pa., je prešla od vojnega departamenta poročilo, da je dne 1. septembra padel na Francoskem bojišču njen sin John Lampel. Pokojnik je bil rojen 27. septembra 1918 v Conemaughu, Pa., in je bil član tamkajšnjega društva št. 36 ABZ.

Društvo št. 88 ABZ v Roundupu, Mont., je nedavno izgubilo dva člana. Umrl je za srčno hibo Joseph Banovec, star 61 let, po rodu od Črnoljca v Beli Krajini. Zapušča soproga, tri hčere in tri sine, ki so vsi trije v ameriški vojaški službi.

Nekje na Pacifiku je padel saržent Leonard A. Pospyhala, star 24 let. Zapušča starše.

SPLOŠNI TEDENSKI PREGLED

(Nadaljevanje s 1. strani)

jani, in, ko je Italija kapitulirala, so otok zasedli Nemci. Pretekli teden pa so se Nemci z otoka brez boja umaknili in zasedli so ga Angleži. Sploh se Nemci naglo umikajo iz grških otokov in iz vse južne Grčije; najrajši se umikajo brez boja. Njihova mesta zasedajo angleške čete in grški gerilci.

POSVET V MOSKVI

V Moskvi se te čase mudita britiški ministrski predsednik Churchill in zunanji minister Eden. Tja so bili povabljeni tudi zastopniki poljske Ljudske vlade in poljske zamejne vlade. O vsebini konferenc, ki se vršijo med zastopniki Rusije in Anglije na eni strani in med zastopniki "dveh" poljskih vlad, se malo poroča. Splošno pa se sodi, da se Rusi in Angleži dogovarjajo glede smerice na Balkanu in da bodo skušali na kakšen način rešiti zamotano poljsko vprašanje. Ameriški državni departament v Washingtonu je o poteku konferenc točno obveščen.

ZA MOČNO POLJSKO

Predsednik Roosevelt se je napram poljski delegaciji izrazil, da se Poljska mora vzpostaviti kot močna država in obenem kot predstavnica miroljubnih držav. Glede sedanjih razmer na Poljskem pa je predsednik izjavil, da si glede njih ne more napraviti nikake prave slike, da si predsednik dobi va najboljše informacije, ki so v razmerah mogoče.

NEMSKA AROGANCA

Ko so ameriške armade skoro popolnoma obkolile staro-davno nemško mesto Aachen, je ameriški poveljnik dal nemški posadki v mestu 24 ur časa, da se poda, ali pa bo mesto porušeno s svojimi zgodovinskimi spomeniki vred. Nemci na ultimatum niso odgovorili, pač pa so skušali še ojačiti posadko v

mestu. Sledilo je silno bombardiranje mesta, ki se še nadaljuje. Od zgodovinskega mesta bodo ostale le razvaline in bodo seveda pobiti tudi tisoči civilnega prebivalstva. General Eisenhower je podal izjavo, da se bo tako zgodilo z vsakim nemškim mestom, kjer se bo vojaštvo upiralo. Posledice takih razdejanj naj Nemci sebi pripisejo.

SAMA IRSKA

Dosedaj so vse nevtralne države, z izjemo ene, izjavile, da ne bodo dale zavetišča vojnim kriminalcem. Take izjave so podale Portugalska, Španija, Argentina, Švedska, Turčija in Švica. Samo Irska še molči in s tem molkom potrjuje, da je pripravljena dati zavetišče Hitlerju ter njegovim krvnikom in kvizlingom, ko bodo skušali ubežati roki pravice. Irska sploh igra zelo čudno vlogo v sedanji vojni.

BOJI V JUGOSLAVIJI

O bojih v Jugoslaviji dobivamo le nejasna poročila. Gotovo je le toliko, da se tam vršijo mnogi boji med jugoslovanskimi partizani in ruskimi četami na eni strani ter Nemci in njihovimi kvizlingi na drugi strani. Ponekod operirajo ruske čete same, drugod v zvezi z jugoslovanskimi partizani; ponekod vodijo lokalne boje partizani sami. Poroča se o bojih v Srbiji, Črni Gori, Bosni in Hercegovini, Dalmaciji, Hrvatski in Sloveniji. Tako čitamo, da so partizani porazili neko nemško kolono v št. Lovrencu v Istri in eno pri Šoštanju na Štajerskem; ob Sotli pa da so partizani porazili eno kolono ustašev, to je Paveličevih kvizlingov. Iz raznih poročil se da tudi sklepati, da so Rusi in jugoslovanski partizani pretrgali Nemcem vse večje železniške proge, vodeče proti severu. To bo za Nemce neredno, ker zdi se, da se jim mudijo na Balkanu, posebno iz Grčije, kjer so jim Angleži za petami.

Zadnja poročila pravijo, da je nemški poveljnik pobegnil iz Beograda ter da se boji med Nemci in kvizlingi na eni strani ter Rusi in jugoslovanskimi partizani na drugi strani vršijo za posest Beograda na samih beograjskih ulicah.

VOJAKI VOLILCI

Ameriški vojaki, raztreseni širom sveta, bodo do neke mere lahko glasovali v letošnjih predsedniških in splošnih volitvah. Razne države imajo glede tega različne predpise, vendar se doznava, da so bile glasovnice poslone več kot štirim milijonom vojakom v inozemstvu. Te glasovnice so bile poslone že pred tedni in mnogi vojaki so že glasovali, drugi pa še bodo. Glasovnice vojakov, ki bodo prispele nazaj, bodo odprte in štete na volilni dan, to je 7. novembra. Sodi se, da bo glasovalo okrog dva in pol milijona vojakov.

VOLILNE INSTRUKCIJE

Vojaške edince v prekomorskih krajih nudijo vojakom vse instrukcije, kako je treba voliti, da bo pravilno in legalno. Nihče ni siljen, da bi glasoval, in ne dela se nikake agitacije za enega niti za drugega kandidata. Vse instrukcije imajo edini namen poučiti vojaka, da zadosti volilnim določbam svoje države, da bo na volilni dan njegova glasovnica upoštevana.

ZAHRTNI SUHAČI

V državi Nebraski so suhači potom peticije spravili na novembarsko glasovnico predlog za zopetno vpeljavo prohibicije v državi. Nasprotniki prohibicije in tudi mnogi drugi pošteni ljudje se zgražajo nad tem najnovejšim poskusom suhačev in jih javno dolžijo, da skušajo vpeljati prohibicijo v času, ko je tisoč mladih mož na bojiščih in ne bodo mogli glasovati. Vojaki 134. infanterijskega pol-

AMERIŠKA BRATSKA ZVEZA

Ustanovljena 18. julija 1898

GLAVNI URAD: ELY, MINNESOTA

GLAVNI ODBOR

IZVRŠEVALNI ODESEK:

Predsednik: J. N. Rogelj ..... 6208 Schade Ave., Cleveland, 3, Ohio
1. podpredsednik: Frank Okoren ..... 4759 Pearl St., Denver, 16, Colo.
2. podpredsednik: P. J. Oblock ..... RD No. 1, Box 506, Turtle Creek, Pa.
3. podpredsednik: Joseph Kovach ..... 132 East White St., Ely, Minn.
4. podpredsednik: Anton Krapenc ..... 1636 W. 21st Place, Chicago, Ill.
5. podpredsednik: Joseph Snelcer ..... 5322 Butler St., Pittsburgh, Pa.
6. podpredsednik: Mary Predovich ..... 2300 Yew St., Butte, Mont.
Tajnik: Anton Zbasnik ..... AFU Bldg., Ely, Minn.
Pomožni tajnik: Frank Tomšich, Jr. .... AFU Bldg., Ely, Minn.
Blagajnik: Louis Champa ..... AFU Bldg., Ely, Minn.
Vrhovni zdravnik: Dr. F. J. Arch ..... 618 Chestnut St., Pittsburgh, Pa.
Urednik-upravnik glasila: A. J. Terbovec, 6233 St. Clair Ave., Cleveland, 3, O.

NADZORNI ODESEK:

Predsednik: John Kums ..... 1735 E. 33rd St., Lorain, Ohio
1. nadzornik: F. E. Vranchar ..... 1312 N. Center St., Joliet, Ill.
2. nadzornik: Matt Anzelc ..... Box 12, Aurora, Minn.
3. nadzornik: Andrew Milavec, Jr. .... Box 185, Houston, Pa.
4. nadzornik: F. J. Kress ..... 218-57th St., Pittsburgh, Pa.

FINANČNI ODESEK:

J. N. Rogelj ..... 6208 Schade Ave., Cleveland, 3, Ohio
Anton Zbasnik, tajnik ..... AFU Bldg., Ely, Minn.
John Kums ..... 1735 E. 33rd St., Lorain, Ohio
Frank E. Vranchar ..... 1312 N. Center St., Joliet, Ill.
Andrew Milavec, Jr. .... Box 185, Houston, Pa.

GLAVNI POROTNI ODBOR:

Predsednik: Anton Okolish ..... 1078 Liberty Ave., Barberton, Ohio
1. porotnik: Frank Mikec ..... P. O. Box 237, Strabane, Pa.
2. porotnica: Rose Svetich ..... Ely, Minnesota
3. porotnik: Steve Mauser ..... 3511 Humboldt St., Denver 5, Colo.
4. porotnik: Ignac Zajc ..... 683 Onderdonk Ave., Brooklyn, N. Y.

Nagrade v gotovini

Ameriška bratska zveza plačuje za novo vpisane člane obeh oddelkov nagrade, ki so navedene v naslednjem:

v razredu "D" za \$ 250.00 zavarovalnine, \$ 1.50 nagrade;
v razredu "D" za \$ 500.00 zavarovalnine, \$ 2.50 nagrade;
v razredu "D" za \$ 1,000.00 zavarovalnine, \$ 5.00 nagrade;
v razredu "D" za \$ 1,500.00 zavarovalnine, \$ 7.00 nagrade;
v razredu "D" za \$ 2,000.00 zavarovalnine, \$ 9.00 nagrade;
v razredu "D" za \$ 3,000.00 zavarovalnine, \$ 12.00 nagrade;
v razredu "E" in "F" za \$ 250.00 zavarovalnine \$ 2.00 nagrade;
v razredu "E" in "F" za \$ 500.00 zavarovalnine \$ 3.00 nagrade;
v razredu "E" in "F" za \$ 1,000.00 zavarovalnine \$ 6.00 nagrade;
v razredu "E" in "F" za \$ 1,500.00 zavarovalnine \$ 10.00 nagrade;
v razredu "E" in "F" za \$ 2,000.00 zavarovalnine \$ 12.00 nagrade;
v razredu "E" in "F" za \$ 3,000.00 zavarovalnine \$ 18.00 nagrade.

Za novopridobljene člane mladinskega oddelka:

Za razred "JA" \$1.00 nagrade od člana; za razred "JB" \$3.00 nagrade; za razred "JC" za \$500.00 zavarovalnine, \$3.00 nagrade; za razred "JD" za \$1,000.00 zavarovalnine, \$5.00 nagrade; za razred "JE" za \$250.00 zavarovalnine, \$1.50 nagrade; za razred "JF" za \$500.00 zavarovalnine, \$3.00 nagrade; za razred "JG" za \$1,000.00 zavarovalnine, \$5.00 nagrade.

Do navedenih nagrad so upravičeni tisti člani in članice, ki pridobijo nove člane ali članice v odrasli ali mladinski oddelki Ameriške bratske zveze. Nagrade so izplačljive, ko so novi člani vplačali vsaj po šest mesečnih assessmentov.

ka, ki ga tvorijo mladi moške iz Nebrasko in ki so zdaj na fronti v Franciji, so poslali ogrožen protest proti temu zahrbtnemu poskusu suhačev. Protest je podpisalo 312 vojakov omenjenega polka.

BOLGARSKO PREMIRJE

Pretkli teden je bilo sporočeno, da je Bolgarija sprejela provizorične pogoje premirja, ki so ji bili predloženi od Rusije, Zedinjenih držav in Anglije. Eden pogojev tega premirja določa, da mora Bolgarija v teku 15 dni odpoklicati vse svoje vojakke, in uradnike iz Jugoslavije in Grčije. Odhod bolgarskega vojaštva iz Jugoslavije in Grčije bo nadzorovala posebna komisija Američanov, Rusov in Angležev.

OSTANITE DOMA

Urad za obrambno transportacijo opozarja turiste, naj to zimo ne silijo ita jug, ampak naj rajši ostanejo doma. Ako se podajo v Florido ali druga južna prezimovališča, da se nič ne ve, če bodo mogli na pomlad priti nazaj. Glede prometnih sredstev ne bo urad za obrambno transportacijo dovolil nikakih olajšav.

DOBRŌTNICA

V Clevelandu je umrla Mrs. J. T. Pardee, ki je v svoji oporoki zapustila milijon dolarjev za ustanovo, ki naj se bavi z raziskavanji za zatiranje rak. Pokojnica je dolgo bolehal za rakom in je želela s svojim volilom pomagati nesrečnejem, ki trpijo za isto zavrato boleznijo. Neko manjšo vsoto je Mrs. Pardee zapustila organizaciji, ki vzdržuje letojšča za pohabljen otroke. Tudi njen mož, ki je umrl zlatne v januarju, je zapustil letno vsoto ustanovam za oskrbo pohabljenih otrok v Ohio in Michiganu.

Spomnite se na Pearl Harbor! Kupujte federalne vojne bonde in znakke!

RDEČI KRIZ POZIVA K SODELOVANJU

(Nadaljevanje s 1. strani)

"Kot je že vsakomur znano, je Ameriški rdeči križ del organizacije Mednarodnega rdečega križa, ter Lige društev rdečega križa. Nič se ne ve kaj nas še čaka v bodočnosti . . . vojni dogodki zastirajo obzorje. Toda neglede na potek vojne, ste lahko prepričani, da dolžnosti Rdečega križa v priložnost letu ne bodo nič zmanjšane, ampak raje še povečane, kajti na mnogih poljih se bodo potrebe znatno povečale.

"Rdeči križ mora sodelovati v dostavljanju pomoči prizadetim ljudstvu v Evropi, kar pomeni, da bodo vojne aktivnosti naše organizacije nadaljevalne še leta po zaključeni vojni. In medtem, ko bomo nudili skupno pomoč prizadetim narodom, pomnimo to, da kakršenkoli novi svet bomo zgradili na ruševinah in pogoriščih sedanje vojne, moramo gledati, da bo ta svet temeljil na ideji Rdečega križa, kajti v tej ideji leži jedro prerojenja . . ."

PARTIZANI POJO

(Nadaljevanje s 1. strani)

greatest choral singing I have ever heard in my life, I am not exaggerating one bit. The Don Cossacks sound like rusty gates in comparison. To us, who have never heard these songs or this type of singing, the impact of their work is overpowering. I am certain that they would sweep the population off its feet. You cannot resist the beauty of their songs and voices. . . . Ni še dolgo od tega, ko smo čitali v nekaterih listih, kako divjaki in razbojniki so ti partizanski "komunisti," ki delajo sramoto slovenskemu narodu. Pač!

Za SANS:

Mirko G. Kuhel, tajnik

New Era

ENGLISH SECTION OF
Official Organ
of the
American Fraternal Union.

Nova Doba

AMPLIFYING THE VOICE OF THE ENGLISH SPEAKING MEMBERS

MORE WILL LIVE . . . THE MORE YOU GIVE!

This year, through the medium of the War Chest in your community, you can dedicate part of your wartime effort to maintaining home front morale for our men and women on the fighting fronts. At no time so much in a period of world conflict, is there as great a need of helping our own community welfare institutions to operate at the peak of their efficiency. Our fighting forces have their hands full. Won't you help take care of things at home?

You can do this by donating to the War Chest on the home front whereby you are also helping the fighting front. The home front agencies which are helped by this fund are our child welfare institutions, family service to children and the aged, hospitals and dispensaries, health and home nursing agencies, etc. On the fighting front you help the United Service Organizations (USO), United Seamen's Service, War Prisoners Aid, American Field Service, etc. You also help our brave Allies who also benefit by your contribution to this fund.

Your War Chest in action on the home front is budgeted to serve the needs of many agencies operating in your own community — befriending the aged and homeless; inspiring and guiding war-frustrated youth; aiding the ill and the needy.

On the far flung battlefields, in every country ravaged by a ruthless foe, there misery, suffering and pain have found a fertile breeding ground. For the help of our own fighting forces and for the aid of those helpless people in occupied lands, the urgency of this appeal is great.

Do your share! It is so little in comparison with sacrifices being made daily for us by our fighting men and women and our brave Allies.

SOME OF US MUST FIGHT AND DIE
SOME OF US MUST LIVE AND GIVE!
Give now and give generously to your community War Chest.

Thought For The Day

Tribute to the Membership of All Fraternal

They walk the paves unsung, unheralded;
They tread the roads; they seem to never tire.
The task is theirs to see the hungry fed —
To shield the homeless, fan the hearth's low fire.
Far less of widow's tears there are because
These good ambassadors are always nigh
To rout the wolf of want, whose heavy claws
Are always whetted after death rides by.
On, stalwart soldier! You have kept at bay
That grim battalion which always comes
Along those trails which mark life's rough way;
You forge ahead with no loud battle drums,
Unthanked at times, but still you press,
Clearing that highway marked "To Happiness!"

—Fraternal Monitor

Notice to All Contributors to Nova Doba

Members contributing articles to the Nova Doba are asked to please cooperate with the following rules:

1. Deadline for all long articles is the Monday of each week. During these war times, the mail is slow so we suggest you get your mail in early and be assured of your article reaching us on time for publication.

2. All articles must be personally signed by the sender. This is in accordance with our AFU by-laws.

3. Write on one side of paper only; if typed, please double space.

4. Mail all articles to Nova Doba, 6233 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio.

JUVENILE PAGE CONTRIBUTIONS

1. The deadline for all juvenile contributions is the first Wednesday of each month.

2. Sign your name and lodge number to every article.

3. Write on one side of paper only.

4. Mail your article early.

Experience is the name everyone gives to his mistakes.

Lodge 85, AFU Loses First Soldier-Member Albin Jaeger

Albin Jaeger

Aurora, Minn. — Our Lodge No. 85, AFU has lost its first serviceman-member in this war. Albin Jaeger was killed in action in France on August 31st. His widow received official notice of his death on Sept. 19th. The deceased is survived by his young widow, mother, three brothers and three sisters besides many other relatives.

Brother Jaeger was born here in Aurora, Minn. on March 4, 1915. His passing is a great loss to his family and friends. In the name of our lodge I wish to convey our sincere sympathy to his family. Our lodge shall also miss Albin Jaeger as one of its best members and will ever remember him in a fraternal and respectful spirit.

He gave his life in defense of our liberty and democracy. May he rest in peace in the land which he helped to liberate.

Matt Anzelc, Sec'y
Lodge No. 85, AFU
Aurora, Minn.

News of AFU Yanks

Henry L. Bokal, former member of the Blue Jacket's Orchestra of Cleveland, Ohio, has been promoted to corporal. He has been overseas for more than 13 months and in France for about 3 months. Cpl. Bokal was awarded the Bronze Star for participation in the fourth wave when they landed on a beachhead in France. Cpl. Bokal is the husband of Mrs. Josephine Bokal and the son of Mr. and Mrs. Anthony Bokal, 731 E. 157 St. The whole family is a 100% AFU family.

Congratulations, Henry and we wish you much luck in the future.

Word was received that Pvt. Stanley Zupun, 15614 School Ave., Cleveland, Ohio was seriously injured on Sept. 20th while in battle in Germany. Stanley is well known in AFU sports' circles, having bowled with the AFU Bowling League of Cleveland. His sister, Virginia, is serving in the WAVES. We join with his many friends in wishing him a speedy recovery.

The more we love our friends, the less we flatter them; it is by excusing nothing that pure love shows itself.

I have never for one instant seen clearly within myself; how then would you have me judge the deeds of others?

American Fraternal Union Members Serving Our Country

2,167

Pfc. John Lampel Killed in Action

Pfc. John Lampel

Conemaugh, Pa. — On Sept. 21, 1944, Mrs. Mary Mensinger (Lampel) received the sad news from the War Department, that her son Pfc. John Lampel was killed on a battlefield in France. This member of our Lodge No. 36, AFU is the first of 53 servicemen-members to be killed in this war, another member, Otto Kausek, was reported missing.

Pfc. John Lampel was born Sept. 27, 1918 in Conemaugh, Pa. Before he entered the armed forces he was employed by the Bethlehem Steel Co. He was a member of the American Fraternal Union since childhood. He was called to military service in 1942. The deceased saw service in England, Iceland and France.

Pfc. John was beloved by all. In the name of the lodge and myself, I wish to extend our sincere sympathy to his mother and family. We shall ever remember our brave member, Pfc. John Lampel, and his sacrifice in order that the world may become free and democratic.

Joseph Turk, Sec'y
Lodge No. 36, AFU
Conemaugh, Pa.

KID SALVAGE

Sgt. Leonard Pospyhala Killed in Action July 10th

Sgt. Leonard Pospyhala

Where alien skies
Eternally are blue,
Beneath an aged
Shell-torn palm tree
And trampled flowers
One sleeps
Who loved his life
As we love ours,
Yet fought and died
For those he never knew.

Klein, Mont. — Sgt. Leonard Pospyhala, 24, son of Mr. and Mrs. I. G. Pospyhala, was killed in action on Biak Island off the north coast of New Guinea July 10, according to a telegram received from the war department. His death came after 29 months of overseas duty during which time he participated in several major campaigns in the southern Pacific area.

Sgt. Pospyhala was a member of Lodge No. 88, AFU. He was a pre-medic student at Carroll College, Helena, Mont. and a member of the Helena company of the Montana National Guard when the first call for men came in 1940. He was called into service and mustered in September, 1940, with the Montana National Guard, becoming part of the famous 163rd or Sunset division which was repeatedly cited by Gen. MacArthur for meritorious service throughout the New Guinea campaign. He was made a sergeant in the U. S. Army Infantry on Dec. 6, 1941, the day before the sneak Jap attack on Pearl Harbor. He was sent overseas in March of 1942 and had never been home on furlough.

His combat service included nine months in New Guinea, after which he was sent to Australia for a two-month rest period. He then saw service in campaigns in the Marshall Islands. His death on Biak Island came in one of the final battles to drive the Japanese from the New Guinea area.

Leonard was born in 1920 in Spring Valley, Ill. He came to Klein, Mont. with his parents in 1929, when Mr. Pospyhala accepted a position as mining engineer with the Republic Coal Co. at Klein.

Surviving besides his parents, is a sister, Mrs. J. C. Smith of Los Angeles, Calif.

Nazi Goebbels recently promised the German people that the war situation would soon change. For once he was right. It will be changed according to Allied plans!

Buy Bonds galore and help shorten the war!

Lodge No. 144 AFU Member of Lodge 18 Loses Two Members AFU Killed in Action In Pacific Area

Detroit, Mich. — Lodge No. 144, AFU has lost its first member in this war. In Wyoming, Ensign Joe Nagel was accidentally killed in an air crash. He leaves his parents, a sister and four brothers. The funeral was held from St. Benedict's Church.

On Oct. 5th, Sister Ann Judnich passed away. She is survived by her husband; brothers, Mike and Joe Bahor; sister, Mary Sitar of Paw Paw, Mich., and one brother and sister in Yugoslavia. May our deceased members rest in peace and to their families we extend our deepest sympathy in the name of our lodge.

Mike Bahor, Sec'y
Lodge No. 144, AFU
Detroit, Mich.

Important Notice To Members of Lodge No. 75, AFU

Meadow Lands, Pa. — It has been quite some time since I last wrote to the Nova Doba so I'll try to say a little something now. First I want to announce to all our members and friends that our special committee for building a Slovene Home in Meadow Lands decided to hold a dance for this purpose on Nov. 4th at Strabane, Pa. Some people may think this strange, but it was not possible to get the hall in Meadow Lands and our friends in Strabane offered to give us the use of their hall, free of charge for this dance. So we are making an appeal, especially to the people of Meadow Lands, to give us a 100% attendance on Nov. 4th. The music will be furnished by Les Foulk and his Slovene Trio which always means good polkas and other tunes.

Regarding our activities for this cause, I cannot say that we are doing as good as we hoped, but at the same time we are going right ahead in spite of all the drawbacks we have encountered. I don't think I need to mention how badly we need a Slovene Home in Meadow Lands. So again I'd like to ask for cooperation from at least our own members.

Now I wish to talk about another important issue. I think all lodges have received letters pertaining to the War Relief Fund of American of South-Slavic Descent. They are asking for contributions of money, clothes, bed clothes, blankets or anything you may have to give away. A committee was selected to collect these contributions. The committee members are Anton Tomazin, Joseph Marsh, Frank Ferlich and Joseph Murn. So in order to get the best results possible, we decided that if we should miss anyone we would appreciate it if you get in touch with any one of the committee and they will be around to collect your contribution.

In conclusion, don't forget the "big dance" in Strabane on Nov. 4th and your contribution to the Yugoslav Relief Fund.

Joseph Murn, Sec'y
Lodge No. 75, AFU
Meadow Lands, Pa.

Men use thought only as authority for their injustice, and employ speech only to conceal their thoughts.

Rock Springs, Wyo. — Pfc. John C. Buh, 21, of the Marine Corps, has been killed in action in the Pacific theatre of operations. Pfc. Buh was a member of Lodge No. 18, AFU of Rock Springs, Wyo. He entered the service in June, 1943 and had been overseas since last November. He was born in 1923 in Rock Springs and at the time he entered the armed forces he was in the employ of the Union Pacific Coal Company at its No. 4 mine.

His survivors are his mother, Mrs. Anna Buh; four brothers, Pvt. Andrew and Seaman second class Joe, both of whom are serving in the Pacific area, and Tony and Ben; sisters, Mary and Ann Buh, all of Rock Springs, Wyo.

We extend our sincere sympathy to his family and may Brother Buh rest in peace in the far-away land which he and his buddies are helping to liberate.

Louis Taucher, Sec'y
Lodge No. 18, AFU
Rock Springs, Wyo.

Chicago Bowling League News

Chicago, Ill. — And it happened as predicted—Hujan's Tavern gained strength and began to move forward. They beat Spolar's New Market-Blue Island Hotel team for two games and lost one. Liberty Bell Lodge 70, AFU beat Gottlieb's Florists two games and dropped one to them. We progressed in all teams and the majority of individuals also upped their scores and by the looks of things, a real battle is shaping up for next week.

The best scores were made by the following: Three games: Frank Kovacic, 532; Andrew Stopar, 504; Anton Krapenc, 466. Individual games: Andrew Stopar, 193; Frank Kovacic, 188, 177 and 167; Jennie Zorko, 166. Who shall be the top men next week? Fraternal regards.

John Gottlieb, Sec'y
Chicago, Ill.

The grand essentials of happiness are something to do, something to love and something to hope for.

—Chalmers

HELP HOLD PRICES DOWN

The rise in the cost of living has been stopped in its tracks for more than a year. But the danger of war-generated inflation continues as great as ever. You are, therefore, urged to (1) buy only what you need, (2) pay no more ceiling prices when you buy, (3) put your extra dollars into War Bonds and other savings, and (4) continue supporting wage-price stabilization. By doing these things now, every American can help hold prices down today, and help insure a stable, prosperous America when this war is won.

—Foreign Language Division, Office of War Information.

AMERICAN FRATERNAL UNION

Founded July 16, 1898
HOME OFFICE: ELY, MINNESOTA

SUPREME BOARD

EXECUTIVE COMMITTEE:

President: J. N. Rogelj ..... 6208 Schade Ave., Cleveland, 3, Ohio;
 1st Vice-Pres't: Frank Okoren ..... 4759 Pearl St. Denver, 16, Colo.;
 2nd Vice-Pres't: P. J. Oblock ..... RD No. 1, Box 506, Turtle Creek, Pa.;
 3rd Vice-Pres't: Joseph Kovach ..... 132 East White St., Ely, Minn.;
 4th Vice-Pres't: Ahton Krapenc ..... 1636 W. 21st Pl., Chicago, Ill.;
 5th Vice-Pres't: Joseph Sneler ..... 5322 Butler St., Pittsburgh, Pa.;
 6th Vice-Pres't: Mary Predovich ..... 2300 Yew St., Butte, Montana;
 Secretary: Anton Zbasnik ..... AFU Bldg., Ely, Minnesota;
 Assistant Secretary: Frank Tomsich, Jr. .... AFU Bldg., Ely, Minn.;
 Treasurer: Louis Champa ..... Ely, Minnesota;
 Medical Examiner: Dr. F. J. Arch ..... 618 Chestnut St., Pittsburgh, Pa.
 Editor-Mgr. of Off'l Organ: A. J. Terbovec, 6233 St. Clair Ave., Cleveland, 3, O.

TRUSTEES:

President: John Kumse ..... 1785 E. 33 St., Lorain, Ohio;
 1st Trustee: F. E. Vranichar ..... 1812 N. Center St., Joliet, Ill.;
 2nd Trustee: Matt Anzelc ..... Box 13, Aurora, Minnesota;
 3rd Trustee: Andrew Milavec, Jr. .... Box 185, Houston, Pa.
 4th Trustee: F. J. Kress ..... 218-67 St., Pittsburgh, Pa.

FINANCE COMMITTEE:

J. N. Rogelj ..... 6208 Schade Ave., Cleveland, 3, Ohio;
 Anton Zbasnik, Secretary ..... AFU Bldg., Ely, Minn.;
 John Kumse ..... 1785 E. 33rd St., Lorain, Ohio;
 Frank E. Vranichar ..... 1812 N. Center St., Joliet, Ill.;
 Andrew Milavec, Jr. .... Box 185, Houston, Pa.

SUPREME JUDICIARY COMMITTEE:

Chairman: Anton Okolish ..... 1078 Liberty Ave., Barberton, Ohio;
 1st Judiciary: Frank Milcek ..... P. O. Box 237, Strabane, Pa.;
 2nd Judiciary: Rose Svetich ..... Ely, Minnesota;
 3rd Judiciary: Steve Mauser ..... 3511 Humboldt St., Denver 5, Colo.
 4th Judiciary: Ignac Zajc ..... 683 Onderdonk Ave., Brooklyn, N. Y.

WASHINGTON NEWS FLASHES

By Florence D. Startz

This reporter was engaged in a conversation with a former school teacher from Texas—the subject, as you may have guessed, was our nation's capital. As a newcomer to Washington, he had numerous questions to ask.

"What is your opinion of Washington?" said the fellow from the "Lone Star" state.

"Well, I said, 'I think anyone who is at my tender age can survive it.'"

"Mm—," said the fellow who was in the neighborhood of the "feeble forties," "explain yourself."

"For instance, take the crowds," I answered. "I haven't landed in a hospital yet because of them—and I have been here a little while, over a year, in fact. Why, once in a street car mob I was actually the first person to get on the car. The scar is almost gone now. At any rate, I think it's mostly the older people who let the crowds get them down."

"Do you know," said Texas, "I feel more embarrassed when I act polite in Washington than when I don't. Just for an example: The other day I stepped aside to let a few WAVES get on the street car before me. Just then the lady in back of me said very loud, 'If that fellow would stop being such a gentleman, maybe I'd get on this streetcar.' She was quite annoyed. I'm very perplexed—but, anyway, now I push and shove like the next fellow."

"Another thing," he said, "I found out what Washington's eating places are like soon after I left the train upon arriving here. In the first place I waited so long for the waitress to take the order, that when she did come and inquire what I wanted I said, 'Oh, I'm just in here waiting for a streetcar, but while I'm here I'll have something to eat.'"

"Washington seems like an over-sized college to me," said my new acquaintance. I looked puzzled.

"Well, the streets are just like one big campus—everywhere you see young people—all so carefree. 'And,' he said, 'I think there are a lot of them that hardly realize that there's a war on.'"

"I know a few examples of that myself," said I, "but I guess the majority know they have a responsibility on their shoulders here on the home front—that in order to bring their loved ones home sooner, they have to put their shoulders to the wheel and do their

best, no matter how trivial their contribution to the war."

"There must be about 24,000 people here," said Texas.

"Goodness, no—" I replied. "There's well over a million." He looked skeptical. "Are you sure?"

"Why yes," I said. "I do go further than the funnies in the newspapers. Just a few years back, it seems, Washington was considered quite a sleepy little town where people could walk down Main street and recognize many of their friends. Now, walk down Main street, and instead of seeing familiar faces, you're more likely to turn to your companion every so often and say, 'just what language was that fellow speaking that we just passed?' Yes, our capital is quite 'the metropolis' now."

"Well," said Texas, "I shall quote you as an authority." That satisfied your reporter, and at this point I was ready to discuss something else.

"Do you know," I said to Texas, "do you know that in the best state in the Union, precisely Minnesota, we catch fish so long that—"

I was very glad to read that a new Juvenile page is being started after a long absence from this paper; I know that all juveniles who contribute to the page will get as much enjoyment out of it as I did a few years back. Remember, the success of your page depends upon you juveniles, yourselves. You can all be sure that this reporter will be an interested reader.

Nothing can take the place of a reputation for honesty, sincerity, and integrity.

A woman lawyer tells us that she recently advertised for a house-keeper. A woman, answering the ad, was accompanied by a ten-year-old daughter. They inspected the house and listened to the mistress.

"We'll take the job," said the woman, "for \$65 a month—if you will teach my daughter to speak French. Otherwise, I wouldn't take the job for \$165 a month. Gloria's future comes first with me."

Our friend, whose French up as to that time had consisted of the words "mais oui" said, "Mais oui, but of course."

For two months now, she has been taking French lessons during her lunch hour—and giving French lessons after dinner. It's working out fine for everybody.

Second American Slav Congress

Pittsburgh, Pa. — The Second American Slav Congress sessions were held at the Carnegie Music Hall in Pittsburgh on September 23 and 24, 1944. 2,414 delegates and 300 visitors registered at the Congress, coming from 19 states from New York to California, representing all Slav groups, trade unions, churches, clubs and cultural organizations. One-third of them were women. This in itself was an outstanding achievement, since travel is difficult and many people who would have liked to attend were busy with their war jobs.

In this keynote speech, the president of the Congress, Leo Krzycki, set a high tone to the Convention by pointing out that the pledge of all-out production, given by Slavic Americans at the first Congress in Detroit, was kept; that Slavic Americans have contributed an outstanding share to the "miracle of American production."

The speeches of other officers and delegates at the Congress (among them Zlatko Balokovic, Stephen Zeman, J. J. Zmrhl, Harry Payer, Rev. Ernest Zizka, John Reiner, George Buban, John Sobszak, Etbm Kristan, Metropolitan Benjamin Ljotic, Nedie) and others as "enemies of the Serbs and of the Orthodox religion," the "Free Jugoslavia" radio said in a recent broadcast recorded for OWI.

According to the broadcast, the assembled clergymen declared that "both the Serb nation and its church of St. Sava have nothing in common with the activities of such traitors." In the proclamation the clergymen condemned collaborators and traitors "for their services to German murderers" as the "worst treason to the nation" and went on record supporting demands that "all should be brought before the unsparring judgment of national justice."

The proclamation was signed, according to the broadcast, by Borivoje Bicanic, a clergyman; Zivojin Popovic, a deacon and secondary school teacher; and Milivoje Stankovic, a clergyman and professor. Other signers reported by the broadcast were Konstantinovic, Dusan Jovanovic, Miodrag Pavicevic, Ivan Aleksic, Kosta Stojkovic, Sava Petrovic, Jovan Radovanovic-Djokovic, Nikola Stanislavjevic, Vladimir Dimitrijevic, Milutin Arandjelovic, Mirko Mihajlovic, Milovan Veselovic, Branislav Kosutic and Vladimir Stojkovic.

Washington — The Nazi-controlled Zagreb papers recently revealed the names of the eleven Croat patriots executed by the Ustashi as "enemies of the independent state of Croatia."

According to reports reaching OWI, the names of the eleven were: Ensign Mato Sokeevic of Ivankovo, Pvt. Bohacek of Krasnic, Sgt. Josip Crnicki of Poljanica, Cpl. Rudolf Kos of Ivanec, Pvt. Milan Jurak of Zagreb, Pvt. Aga Bobric of Mostar, Djevak Vrgora of Mostar, Pvt. Esad Cerlik of Mostar, Pvt. Milan Gajski of Radutovic, Pvt. Franjo Katic of Solin, and Pvt. Mirko Milinic of Banjaluka.

All eleven were "caught es-president; Stephen Zeman, national secretary; Zlatko Balokovic, Professor J. J. Zmrhl and Harry Payer, vice-presidents; Martin Krasic, treasurer, and George Pirinsky, executive secretary.

F. J. Arch, M. D. F. J. Kress AFU Delegates

"OH, DON'T MIND THEM! THEY'RE JUST MY CAR POOL."

Central European News

Serb Clergymen Denounce Nazi Collaborators

Washington. — Clergymen of the Jablanica and Toplica regions, "the cradle of Serbian uprising," met on September 16 and issued a proclamation condemning "people in the camp of Ljotic, Nedie" and others as "enemies of the Serbs and of the Orthodox religion," the "Free Jugoslavia" radio said in a recent broadcast recorded for OWI.

According to the broadcast, the assembled clergymen declared that "both the Serb nation and its church of St. Sava have nothing in common with the activities of such traitors."

In the proclamation the clergymen condemned collaborators and traitors "for their services to German murderers" as the "worst treason to the nation" and went on record supporting demands that "all should be brought before the unsparring judgment of national justice."

The proclamation was signed, according to the broadcast, by Borivoje Bicanic, a clergyman; Zivojin Popovic, a deacon and secondary school teacher; and Milivoje Stankovic, a clergyman and professor. Other signers reported by the broadcast were Konstantinovic, Dusan Jovanovic, Miodrag Pavicevic, Ivan Aleksic, Kosta Stojkovic, Sava Petrovic, Jovan Radovanovic-Djokovic, Nikola Stanislavjevic, Vladimir Dimitrijevic, Milutin Arandjelovic, Mirko Mihajlovic, Milovan Veselovic, Branislav Kosutic and Vladimir Stojkovic.

Croat Quislings Reveal Names of Executed Patriots

Washington — The Nazi-controlled Zagreb papers recently revealed the names of the eleven Croat patriots executed by the Ustashi as "enemies of the independent state of Croatia."

According to reports reaching OWI, the names of the eleven were: Ensign Mato Sokeevic of Ivankovo, Pvt. Bohacek of Krasnic, Sgt. Josip Crnicki of Poljanica, Cpl. Rudolf Kos of Ivanec, Pvt. Milan Jurak of Zagreb, Pvt. Aga Bobric of Mostar, Djevak Vrgora of Mostar, Pvt. Esad Cerlik of Mostar, Pvt. Milan Gajski of Radutovic, Pvt. Franjo Katic of Solin, and Pvt. Mirko Milinic of Banjaluka.

All eleven were "caught es-president; Stephen Zeman, national secretary; Zlatko Balokovic, Professor J. J. Zmrhl and Harry Payer, vice-presidents; Martin Krasic, treasurer, and George Pirinsky, executive secretary.

F. J. Arch, M. D. F. J. Kress AFU Delegates

Instructions for the Collection of Clothing for Yugoslavia

1. Please do not send clothing that is not wearable. All garments must be mended or darned where necessary. Buttons and other fastenings must be in good condition, linings repaired, etc. When the clothes reach Yugoslavia they must be in condition to be worn at once.

2. Arrangements should be made with a large cleaning establishment to have clothes cleaned by the pound, in bulk, since it is not necessary to have the clothes pressed. The clothing can be smoothed and shaped after it is cleaned. In individuals can afford it, they may have their contributions cleaned before turning them to the collection depot.

3. The clothing should be sorted into the following categories:

- a) Men's heavy (winter)
- b) Men's light (summer)
- c) Women's heavy (winter)
- d) Women's light (summer)
- e) Children's heavy (winter)
- f) Children's light (summer)
- g) Infants' clothing

4. Ship clothing prepaid to: War Relief Fund of Americans of South Slavic Descent, 282 Ninth Ave., New York, N. Y.

5. Please write to us and let us know what is contained in the shipment you send—the weight, the condition, date of shipment and the type of clothing.

—Slovenian American National Council, 3935 West 26th Street, Chicago, Ill.

revealed, adding: "This represents a great relief to the Army of National Liberation since our hospitals in the homelands still contain nearly 20,000 wounded."

Jugoslavs Announce Red Cross Needs in Country

Washington. — Organization of the Yugoslav Red Cross is now almost completed in all liberated territory of Jugoslavia, the "Free Jugoslavia" radio said in a recent broadcast reported to OWI by FCC monitors.

The Red Cross is so organized, the broadcast said, that even the smallest community in the country is included, and members are being constantly enrolled. In regions occupied by the Nazis, clandestine preparatory committees have been established, springing into action as soon as the enemy is driven out.

"The people are starved, lack suitable clothing and go barefoot. Especially children suffer a great deal, and there is a great need for medicines. Infants are also much affected, because of a great lack of sugar and milk," the broadcast revealed, adding: "The presidium of the Slovene national liberation council has recently contributed 500 lire to the Red Cross, and smaller gifts from the people arrive constantly."

—Office of War Information

Jugoslav Wounded Evacuated to Italy by Plane

Washington — On August 22, Allied aircraft evacuated 820 gravely wounded soldiers of the Yugoslav Army of Liberation from the battlegrounds in Crna Gora, the Free Jugoslavia radio said in a recent broadcast reported to OWI.

To date nearly 8,000 wounded have been evacuated by plane to Italy, the broadcast

Cash Awards

The American Fraternal Union pays awards for newly-enrolled members in both departments. They are as follows:

- The awards are as follows for the Adult Department:
- For Plan "D" insured for \$ 250 death benefit, \$ 1.50 award;
  - For Plan "D" insured for \$ 500 death benefit, \$ 2.50 award;
  - For Plan "D" insured for \$1,000 death benefit, \$ 5.00 award;
  - For Plan "D" insured for \$1,500 death benefit, \$ 7.00 award;
  - For Plan "D" insured for \$2,000 death benefit, \$ 9.00 award;
  - For Plan "D" insured for \$3,000 death benefit, \$12.00 award;
  - For Plan "E" and "F" insured for \$ 250 death benefit, \$ 2.00 award;
  - For Plan "E" and "F" insured for \$ 500 death benefit, \$ 3.00 award;
  - For Plan "E" and "F" insured for \$1,000 death benefit, \$ 6.00 award;
  - For Plan "E" and "F" insured for \$1,500 death benefit, \$10.00 award;
  - For Plan "E" and "F" insured for \$2,000 death benefit, \$12.00 award;
  - For Plan "E" and "F" insured for \$3,000 death benefit, \$18.00 award.
- Awards for enrolling new juvenile members:
- For Plan "JA" \$1.00 award; for Plan "JB" \$3.00 award; for Plan "JC" for \$500 insurance, \$3.00 award; for Plan "JD" for \$1,000 insurance, \$5.00 award; for Plan "JE" for \$250 insurance, \$1.50 award; for Plan "JF" for \$500 insurance, \$3.00 award; for Plan "JG" for \$1,000 insurance, \$5.00 award.
- All members who enroll new members in the adult or juvenile departments of the American Fraternal Union are entitled to these awards. The awards will be paid when the new members have paid six months dues.

Better Christmas Toys This Year:

When Santa Claus comes this year he will have toys considerably improved in both quality and appearance over some of the items he had to leave in 1943, the price division of the OPA announced recently. This division, which determines the prices of new toys, asserted that much of the paper and cardboard guns, trains, etc. which were on toy counters last year are gone. Although the 1943 accent on wooden toys continues, these will be sturdier. Furthermore, there is even a trickle of pre-war toys. Electric and mechanical trains are still out, but some companies may make tracks this year and one manufacturer of a popular kind of cast metal train, moved by hand, expects to be on the market again.

WFA Predicts More Tobacco:

More cigarettes and cigars will be available for civilians "in the near future" the War Food Administration asserted optimistically in its 1945 "outlook" report of the tobacco situation. Differing with reports that the cigaret situation would get tighter, WFA maintained "it is likely that the present cigaret shortage is only temporary, inasmuch as the labor and container problems in the industry should become less acute in the near future."

The agency laid the domestic cigaret scarcity to huge military requirements, a lack of corrugated shipping cartons and a short supply of factory labor.

Swiss Watches on Sale Again:

Swiss watches will be plentiful for Christmas gifts. Truck convoys between Switzerland and Spanish ports have been resumed. First watch shipments arrived here last week. New York City department stores are offering Swiss alarm clocks at \$6:50 up, plus tax.

Beans for Civilians:

War Food Administration is releasing about 60 million lbs. of dried beans from the 1942-43 crops to civilians to meet requirements until the new crop is available. At the same time it lifted all restrictions on copcord grapes for the manufacture of wine and other alcoholic products.

Now Pressure Canners May Be Had:

WFA has lifted all remaining controls over the distribution of pressure canners. Production has increased from 65,000 canners in 1942 and 340,000 in 1943 to an estimated 400,000 in the first nine months of 1944.

WPB Expected to Lift Restrictions on Clothes:

Peacetime styles may be back before Christmas. WPB soon is expected to lift most of the restrictions on clothes of both men and women (width and length of women's skirts and dresses, trimmings, jackets, vests for double-breasted men's suits, two-trouser suits). Increasing supplies of materials is the reason.

The U. S. A. Women's Land Army is doing a good job working at the toughest farm work.

WOMEN AT WORK AND AT WAR

In Pattonsburg, Mo., there is a unique hatchery run entirely by women. The owner and manager is Mrs. Gladys Royston meaning who began the business in 1932 with an incubator in a bedroom in her own home. Now she runs a hatchery plant with a 30,000-egg capacity with modern machines and all the latest gadgets in the industry. She has an all-women crew because she likes their work better than that of men.

Mrs. Elsie M. Fulbrook, New York, is 73 years old and is a peace officer in Monroe, La. She became justice of the peace in 1941 when her husband, Magistrate Joseph Fulbrook, died. Hard-boiled New York troopers admire her handling of cases, docket as fast as possible in her court. Her term will expire in 1946, but she'll be 75, but she doesn't expect to quit even then, and she is going to seek re-election.

A heroine of the home front is Mrs. A. Kellar, De Smet, S. Dak. She is helping her husband operate a business which many people thought had failed years ago. The Kellars—Mrs. Kellar is 80 and she 76—run a blacksmith shop, keep busy working morning until night repairing farm machinery, repairing parts which are scarce. She is a master at setting wheel tires for farmers round about. The couple is credited with keeping much farm machinery in operation in their neighborhood when farmers could not replace it because of scarcities.

The only Chinese woman machinist in the U.S.A. is Mrs. Moy, 29. She works at Republic Machine Tool Corporation.

Capt. Phyllis L. Propp, Iowa and Nebraska law, has been made post judge at Fort Des Moines, Ia. She is the first and only woman to hold this position in military history.

A new field for women is "gemology," which is the feminine sex is moving into workshops to study precious stones. The first woman to be a "certified gemologist" was Mrs. Virginia Hinton of Houston, Texas.

Forty-one women in the armed forces—nurses, Wacs, Marines—died in line of duty since the start of the war. In the bombing of Army field hospitals on the Anzio beach, Italy, six Army nurses and 23 others have died in

Service Humor

Famous farewells: "Give me the money and wait here, soldier, I'll be back with the bottle in a minute."

And then there was the proud Pfc. who put Scotch tape over his precious stripes to keep the dust off.

Then there's the Sergeant who wrote home to his beloved wife about how he goes to bed early, how he stopped drinking, and how he turned over a new leaf, etc. A week later, instead of the letter he was expecting, he gets a can from home labelled, "Applesauce."

An epitaph to an Army Mule:

"In memory of Maggie, an Army mule, who in her life kicked one General, four Colonels, two Majors, ten Captains, 24 Lieutenants, 42 Sergeants, 400 Privates and one bomb."

A G. I. suggested the following on Hitler's tombstone: "This is definitely my last territorial demand."

accidents while in the performance of duty, according to Army records.

The Women's Army Corps lists one Wac killed in line of duty—in a jeep accident in North Africa.

The Marines have lost seven members in accidents—all the women being on duty at the time.

Four Navy nurses have died in planes crashes while on assignments.

About 60 Army nurses and 16 Navy nurses are prisoners, all of them having been captured when the Philippines fell to the Japanese.

HE FIGURES THAT THE LESS HE HITS THE MORE THE RUBBER HE CONSERVES!

At the Frontier of Yugoslavia

By "Izvestia" Correspondent P. Nikitin

A motorcyclist dashed through the streets of Turnu Severin, reached the banks of the Danube and opened fire on Germans trying to get away across the river. Several figures dropped into the water from a raft being towed by a motorboat.

Motorcyclist Kalsuhin and his men were the first to break into the town on the border of Yugoslavia. The former collective farm chauffeur had heard a great deal about that country. He knew of the heroic fight waged by the forces of Marshal Tito.

And now, here it was—Yugoslavia! Hills and mountains, valleys and rivers, dense forests, impassable brushwood, ancient oaks bending their gnarled branches over the water. And the Danube, blue in the dusk.

Kalushin was assigned the task of reconnoitering a village and intercepting the roads of escape from it. He and his men set out at full speed. They reach the village square. From a window an old man leans out; he shouts and point to the belfry. A shot rings out. A machine gun has opened up from the belfry.

The motorcyclists dashed out of the village and take up positions on the highway. The Germans have a small force to hold the village, while a larger group sets out to outflank the Soviet motorcyclists. Very few Germans survived that engagement. Officer Kurt Moltz, who was taken prisoner, tries to explain, "I surrendered because there was no way of escape. Only I cannot understand how such a big Russian detachment managed to get so far ahead."

"German nerves must be on edge if a German officer mistook a dozen of my motorcyclists for a large detachment," says Kalushin. They stayed all night in the village. The old man who had warned Kalushin of the ambush listens to the singing of the Russian tommy gunners. "I am waiting," he says. "You have brought us hope. I have a son in Tito's Army. I am sure he must be coming to meet you."

Martin Hudale, tajnik društva št. 31 ABZ.

PRESERVE NAVY SHIPS AFTER WAR

A program developed by the Bureau of Ships for the preservation of fighting vessels to be placed in reserve after the war, was announced recently by the Navy Department. The program employs a new method of dehumidification developed by the Bureau of Ships to keep internal machinery free from rust.

Vessels placed in reserve would be virtually in "cold storage" but in such a constant state of readiness that they could join the fleet on short notice. The plans have been developed now, it was said, to avoid the wholesale deterioration of ships such as followed the last war.

—Army-Navy Journal.

Farmer: Young man, what are you doing in my apple tree?
Youth: The sign says, "Keep off grass."

DOPISI

Braddock, Pa. — Člane društva Sv. Alojzija, št. 31 ABZ, ki mi pošiljajo svoje asesment po pošti, prosim, da napišete pravilni naslov: "Martin Hudale, 750 Airbrake Ave., Wilmerding, Pa."

Nekateri pišejo "Mrs. Martin Hudale" in nekateri zapišejo "Pittsburgh" namesto East Pittsburgh (kar je tudi prav, toda Pittsburgh ni prav.) Od takega money ordra moram plačati 10 centov, ali pa ga vrniti nazaj. Danes pošta ni tako točna in uslužna kot je bila včasih, posebno še zato, ker so marsikje novi uslužbenci. To-rej, rabite naslov tako za money ordre kot za pisma vedno le: "Mr. Martin Hudale, 750 Airbrake Ave., Wilmerding, Pa." Tako ne bo nobenih sitnosti.

Dalje opozarjam tiste člane, ki so prezrli tozadevna poročila v Novi Dobi, da je od 1. septembra 1944 naprej po 10 centov mesečne naklade na vsakega odraslega člana in članico. Ta naklada gre v posebni "Vojni sklad," iz katerega se iz plačuje smrtnine za padlimi člani-vojniki. To naklada je določila 17. redna konvencija in velja do preklica.

Nadalje naznanjam, da se bo v soboto 28. oktobra vršila v Sokolski dvorani v North Brad-docku velikega veselice, ki jo priredita lokalna postojanka Jugoslovanskega p o m o ž nega odbora in postojanka Slovenskega ameriškega narodnega sveta. Ves čisti dobiček je namenjen v podporo potrebnim našim rojakom v starem kraju. Za dobro godbo bodo poskrbeli "Billy Pernisek's Streamlin-ers." To je priznano dober slovenski orkester. Vsi Slovenci in Hrvati, pa tudi drugi Slovani ter drugorodci so vabljeni, da posetijo to veselico v soboto 28. oktobra, saj je dobiček namenjen najbolj človekoljubni svrhi. Vstopnina za osebo bo 50 centov.

Dalje naznanim tukajšnjim rojakom, da se bo za naše rojake v starem kraju pobirala obleka, bodisi nova ali stara, samo da bo čista in ne raztrgana. Tu-dji gumbi naj se prej prišijejo, če jih manjka, da bo obleka takoj za obleči. Priporočljivo je tudi, da je zlikana, toda to ni neobhodno potrebno; glavno je, da je čista in neraztrgana. Poseben odbor bo kolektal tako obleko. Priporočljivo je, da zložite take reči v zaboje, na katere prilepite ali zapišete vaše ime in naslov, predno jih oddate odboru. Kaj več ob priliki. Pozdrav!

Martin Hudale, tajnik društva št. 31 ABZ.

Pueblo, Colo. — NAZNANI-LO IN ZAHVALA. — Potrtega srca sporočam širši javnosti, da je dne 13. septembra 1944 za vedno zatisnila oči ljubljena so-proga in dobra mati svojim otrokom, Marija Mramor.

Nepozabna pokojnica je bila rojena v Zapotoku, fara Ig pri Ljubljani v Jugoslaviji. V Ameriko je prišla leta 1903, torej je bivala v tej deželi 41 let. Tem potom naj bo izražena iskrena zahvala tajniku društva št. 42 ABZ za ves trud, ki ga je imel s to zadevo; istotako tudi hvala Ameriški bratski zvezi za točno izplačilo smrtnine. Poleg podpisanega žalujočega soproga zapuščajo pokojnica še osem sinov in tri hčere, v starem kraju pa očeta, tri brate in eno sestro, ako so še živi. Pet izmed osmih njenih sinov služi v vojnih silah Zedinjenih držav, in sicer vsi v prekomorskih krajih.

Naj bo pokojnici ohranjen blag spomin in naj sladko počiva v svobodni ameriški zemlji. John Mramor.

Klein, Mont. — Poročati mi je žalostno vest, da je društvo Sv. Mihaela, št. 88 ABZ izgubilo enega nadaljnega člana. Dne 31. julija 1944 je nenadoma umrl sobrat Joseph Banovec, Sr. Doma pri delu se je kar nenadoma zgrudil in umrl. Vrrok nenadne smrti je bila srčna hiba. Pokojnik je bil rojen 15. avgusta 1883 v vasi Jelševnik, pošta Črnomelj v Beli Krajini. Pokopan je bil 8. avgu-

sta dopoldne, po maši zadušni-ki, katero je opravil Rev. Joseph A. Freibert. Pokopan je bil na New Miners Cemetery, Klein, Montana. Pogrebnega sprevoda se je udeležilo mnogo občinstva. Naše društvo mu je položilo na krsto lep venec v lepem številu spremili na njegovi zadnji poti. Pokojni sobrat je bil dober član našega društva in je vedno gledal za napredek organizacije. Vsa njegova družina, po številu sedem, je včlanjena v našem društvu. Tudi v slabih časih depresije je vedno skrbel, da je bil plačan assesment za družino. Dejal je, da za društvo mora biti denar v prvi vrsti, ker nihče ne ve, kdaj človeka zadene bolezen ali smrt.

Leta 1918 se je priselil sem v ta kraj iz Calumeta, Mich. Delal je tukaj v premogorovu do leta 1930. Omenjeno leto je kompanija dobila nove stroje in mnogo premogorjev je ostalo brez dela. Potem je nastopila depresija. Pokojni Banovec je ostal brez dela. Tisti prihranki, katere je imel, so se kmalu stopili pri veliki družini. Potem je šel delat v Jardine, Mont., v zlati rudnik. Po nekako dveh letih so rudnik zaprli in spet ni bilo dela. Vrnil se je domov k družini in delal tu v enem malem premogovniku, ki obratuje tri ali kvečjemu štiri mesece v letu. Tam je delal dve zimi. Leta 1941 pa si je pri dviganju težkega kamena poškodoval hrbet. Od takrat ni mogel več opravljati težkega dela, ampak je opravljal le kaka lažja dela pri domu.

Za naše društvo in našo organizacijo je imel vedno dobro besedo in je skrbel, da je bila njegova družina včlanjena. Udeleževal se je društvenih sej, če mu je bilo le, mogoče. Ob času njegove nenadne smrti je bil član društvenega nadzornega odbora. Pri društvu ga bomo pogrešali kot dobrega prijatelja ter kot zvestega in lojalnega člana. Pred leti je nekoč delal v Virginiji, Minn., za nekega Mr. Trampusha, kaj več mi ni znano o tem.

Družina pokojnega Banoveca želi, da tem potom izrazim iskreno zahvalo vsem, ki so prispevali vence in cvetlice ali za maše zadušnice, vsem, ki so pokojnika obiskali, vsem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti, vsem, ki so družini na en ali drug način izkazali pomoč in sožalje. Želi izraziti tudi zahvalo društvu št. 88 ABZ za krasen venec ter tajnici in vsem ostalim članom za vso bratsko naklonjenost, ki so jo izkazali ob času smrti in pogreba nepozabnega pokojnika.

Pokojni Joseph Banovec zapuščajo poleg žalujočih soproge Mary Banovec tri sinove, vse v vojni službi Zedinjenih držav; Joseph, Jr., je nekje na Pacifiku, John v Italiji in Emil v Texasu. Hčeri: Mrs. Frances O'Neil in Miss Rose Banovetz sta v Los Angelesu, California, hčerka Miss Anne Mae Banovetz pa v Spokane, Wash. V starem kraju pa zapuščajo brata Janeza Banovca, če še živi; zadržijo so slišali od njega leta 1940.

Naj bo pokojnemu sobratu Josephu Banovcu lahka svobodna ameriška zemlja, žalujočim ostalim pa naj bo izraženo globoko sožalje! — Za društvo št. 88 ABZ: Katherine Penica, tajnica.

Duluth, Minn. — Podpisani sem član bivše JSKJ in sedanja Ameriške bratske zveže že nad 38 let. Pristopil sem v to organizacijo, ko sem živel v E-velethu, Minn.; zdaj živim v Duluthu. Leta 1943 sem bil več tednov v bolnišnici in v temnem oklepu mavca. Glede podpore so bile neke neprilike in nerodnosti, katere pa je 17. redna konvencija ABZ popravila po pol-jasnilih delegata tukajšnjega društva št. 107. Vse se je po-

voljno rešilo. To naj vzamejo v naznanje tisti, ki so imeli nap-čne pojme o tem. Sicer nisem še zdrav, toda sem toliko okreval, da, opirajoč se na palico, hodim nekotliko okoli. Teško mi je bilo poslušati vsakojake govorice o moji boleznini in podpori, zato naj bo izražena čast ti-stim, ki so temu koncu storili. Bratski pozdrav!

Joseph Francel

Meadow Lands, Pa. — V prvi vrsti želim sporočiti članom in članicam društva št. 75 ABZ in vsem našim prijateljem, da je naš posebni odbor sklenil pri-rediti plesno veselico v soboto 4. novembra. Veselica se bo vršila v Strabane, Pa. To se bo morda komu čudno zdelo, zato naj bo tem potom pojasnjeno, da nismo mogli dobiti dvorane v Meadow Landsu, naši prijatelji v Strabane pa so nam jo obljubili brezplačno. Za godbo bo poskrbel Les Faulk s svojim slovenskim orkestrom. Naši člani in vsi naši prijatelji so vabljeni na poset te veselice v soboto 4. novembra.

Mislim, da ni treba ponavljati, kako nujno potrebujemo Slo-venske dvorane v Meadow Landsu, in da je nujno potreb- no, da v tej smernici sodelujejo vsi člani. To naše podvzetje se ne razvija tako dobro kot bi želeli, toda mi gremo z delom naprej, kljub zaprekam.

Zdaj pa še o našem odboru za kolektanje obleke in finančnih sredstev v pomoč našim starob- krajskim rojakom. Kot druga društva, smo tudi mi dobili po-ziv od War Relief Fund of A-mericans of Slav Descent, da zbiramo denar, obleko, postelji- no in slično pomoč za revče v starem kraju. V ta odbor so bi-li izvoljeni: Anton Tomazin, Joseph Marsh, Frank Ferlich in Joseph Murn. Ako bi bil pri kolektanju omenjene pomoči kdaj pomotoma izpuščen, je prošena, da obvesti ta odbor, pa se bo potrudil do njega.

Dve važni zadevi pred nami sta zdaj: zbiranje pomožnih sredstev za naše nesrečne sorojake v starem kraju, in pa ves-elica 4. novembra, s katero upamo zbrati nekaj nadaljnjih fi-nanc za fond za zgradbo naše lastne Slovenske dvorane. Bratski pozdrav! — Za društvo št. 75 ABZ: Joseph Murn, tajnik.

Lloydell, Pa. — Na zadnji se-ji društva Sv. Petra in Pavla, št. 35 ABZ, je bilo sklenjeno na-ložiti društveno naklado na člane za društveno blagajno, ki je popolnoma izčrpana. Vsak član in članica odraslega oddelka našega društva plača v mesecu oktobru 25 centov naklade, v novembru 25 centov in v decembru 25 centov. Izvzeti so le člani ki služijo v vojnih silah Zedinjenih držav.

Oddaljeni člani so prošeni, da upoštevajo razpisne društvene naklade in da svoje assesment pravočasno pošiljajo. Bratski pozdrav! — Za društvo št. 35 ABZ: Joseph Arnar, tajnik.

Roundup, Mont. — Ze dolgo časa ni bilo nobenega poročila v Novi Dobi od našega društva Sv. Mihaela, št. 88 ABZ. Pa tu-di to pot imam žalostno poročilo. Na daljnem Pacifiku je namreč dne 10. julija 1944 padel naš dober član, saržent Le-onard Anthony Pospyhala. Padel je v bitki nekje v okrožju New Guineje. Pridružil se je armadi tistih tisočev, ki so v tej vojni največ žrtvovali, za o-hranitev naše svobode, varnosti in demokracije ter za osvoboje-nje vseh zaslužjenih narodov sveta. Dali so svoje življenje za te ideale in to je najvišja mož-na žrtva, ki zasluži naše največ-je spoštovanje.

Pokojni L. A. Pospyhala je bil ob času smrti star šele 24 let, edini sin svojih staršev, in prvi član našega društva, ki je

padel na bojišču. Vsi člani ga bomo ohranili v spoštljivem spo-minu, staršem, Mr. in Mrs. Ig-natious Pospyhala, pa izražamo iskreno sožalje vpricho težke in nenadomestljive izgube. — Za društvo št. 88 ABZ: Katherine Penica, tajnica.

Chisholm, Minn. — Radi bi poročala o seji tukajšnjih po-stojank JPO,SS in SANS v ne-nedeljo 1. oktobra, toda udelež-ba je bila tako pičila, da ni vre-dno poročati. To kljub temu, da je tajnik Louis Ambrozich v več časopisih vabil občinstvo na se-jo. Res je, da smo dosedaj na-brali v naši naselbini za pomož-no akcijo nekaj nad en tisoč do-larjev (drugo imamo še na ro-kah), toda nabrali bi bili lahko dvakrat toliko, ako bi nekateri rojaki bili malo bolj dobrosrčni.

Vsekakor, kateri še niso nič prispevali v to človekoljubno svrhu, imajo še čas prispevati; istotako tisti, ki so že prispe-ovali, lahko še kaj dodajo, ako jim dovolijo finance in nareku-jejo srca. Prispevke lahko od-dajo tajniku Louisu Ambrozichu, bivajočemu na Oak St. On se zelo trudi za to plemenito idejo in kljub bolehnosti zbira prispevke kot pridna čebelica.

Na omenjeni seji je tajnik postojanke SANS, Frank Klun, poročal o konvenciji Slovenskega ameriškega narodnega sve-ta, ki se je v septembru vršila v Clevelandu, Ohio. Povedal je, da se je konvencija završila v vzornem redu in da se bodo kmalu tukaj kazale slike iste. V korist SANS še nismo imeli do-sedaj tu nobene prireditve, za-to bi bilo zaželjivo, da se kaj ta-kega aranžira. SANS vrši veli-ko delo v interesu Slovenije in Jugoslavije. Pri tej priliki naj poročam, da sem pretekli ted-nej dobila za SANS vaoto \$25.-00 od nekega naročnika Glasa Naroda v Fort Pierre, South Dakota. Poslal mi je omenjeno vsoto, ker me pozna kot zastop-nico in dopisovalko Glasa Naroda že 32 let. Omenjeni rojak mi piše, da živi že 38 let na farmi v South Dakoti, da edino slo-vensko besedo vidi v Glasu Na-roda ter da so on in njegova družina kupili že za šest tisoč dolarjev vojnih bonдов. Piše, da tistih \$25.00 pošilja kot nje-gov skromni prispevek za SA-NS, toda neče, da bi se njego-vo ime imenovalo v javnosti. O-značen hoče biti kot "neimeno-van".

Iz navedenega se vidi, da se še dobijo dobiro rojaki, ki imajo srca na pravem mestu, katerim ni za čast, ampak, ki žele samo pomagati narodu, iz katerega izhajajo.

Naj še tem potom poprosim tukajšnje rojake, da ne odlašajo z zbiranjem stare obleke za naše revne rojake v starem kra-ju. Poročano je bilo, da je la-đa, ki bo odpeljala to blago v stari kraj, že na potu v Ameri-ko. Pozdrav vsem!

Francis Lukanich, članica društva št. 150 ABZ.

Chicago, Ill. — V par dneh se bo začela razpošiljati narečni-kom Baragova Pratika za leto 1945. Je to četrti letnik te slo-venske Pratique v Ameriki. Vsi dosedaj izšli letniki vsebujejo bogate informacije za vsakega slovenskega Amerikanca. Prati-ka pač mora biti taká knjiga. Informirati mora o vsem naj-potrebnejšem, kar je potrebno, da vsak povprečen človek ve, bodisi o raznih postavnih pred-pisih in določb, ali o čem drugem, kar je potrebno vedeti po-vprečnim ljudem.

Naši rojaki so bili navajeni segati vsako leto po starokraj-skih pratikah. Glede koledar-ja so bile še na mestu. Drugi so znani, kot oglašil iz domovine, seznam sejmov itd., to pa za nas ni bilo važno. Za nas slo-venske priseljenke v Ameriki je važno, da vemo razne določbe,

UNITED NATIONS FACTS

STEADY REPAIR JOB!
GERMANS TWICE REBUILT RAIL TUNNEL NEAR COLUZE; TRENCH PATRIOTS DYNA-MITED IT A THIRD TIME WITHIN A MONTH BREAKING NAZI SUPPLY LINES.

1 OUT OF EVERY 10!
TEN PERCENT OF ALL DUTCH COASTAL CRAFT SUPPLY UNITED FORCES IN NORMANDY.

Lieut. Gen. ROBERT HS. LIM
CHINA, WITH ONLY 1 DOCTOR PER 45,000 PEOPLE AT THE START OF THE WAR, HAS TRAINED THOUSANDS OF MEDICAL OFFICERS IN SCHOOLS ORGANIZED BY GEN. LIM.

Drugi Ameriško-slovenski kongres

Drugi Ameriško-slovenski kongres je zboroval v dne 23. in 24. septembra 1944 v Carnegie Music Hall v Pittsburghu, Pa. Za kongres se je registriralo 2.414 delegatov in 300 gostov. Prišli so iz 19. držav, od New Yorka do Californije, ter so zastopali vse slovenske skupine, delavske unije, cerkve, klube in kulturne organizacije. Eno tretjino navzočih so predstavljale ženske. To samo na sebi je pomenilo izrazit uspeh, če se upošteva sedanje potovalne težave, in da mnogi, ki so želeli prisostvovati kongresnemu zasedanju, tega niso mogli storiti zaradi zaposlitev vojnega časa.

Predsednik kongresa, Leo Krzycki, je v svojem otvoritvenem govoru zavzel visoki ton konvencije s tem, da je poudaril, da so slovenski Američani držali svojo objubo najvišje produkcije, katero so dali na prvem kongresu, ki se je vršil v Detroitu. Poudaril je, da pripada slovenskim Američanom izrazit delež v "čudežu ameriške produkcije."

Govori drugih uradnikov in delegatov na kongresu (med katerimi so bili Zlatko Baloković, Stephen Zeman, J. J. Zmrhal, Harry Payer, Rev. Ernest Zizka, John Heiner, George Bunab, John Sobszak, Etbin Kristan, metropolit Benjamin in drugi) so izražali resnost, s katero gredo slovenski Američani sodobnim problemom naproti. Delegati so sprejeli njihova poročila z navdušenjem.

Ker se je kongres vršil tako rekoč na predvečer najbolj kritičnih volitev v ameriški zgodovini, se je na istem odločno podarjala potreba, da vsi svobodoljubni Američani slovenskega pokolenja store svojo državljansko dolžnost pri novembarskih volitvah. Od izida teh volitev bo odvisna ne samo bodočnost vseh Američanov, ampak tudi bodočnost in mir slovenskih narodov v Evropi in vseh ljudstev.

Več sto pozdravov, ki so bili poslani kongresu, je dokazovalo priznanje, kako velika sila za pospeševanje napredka in vsega dobrega je Ameriško-slovenski kongres. Pozdrave so poslali: predsednik Roosevelt, državni tajnik Cordell Hull, senatorja Robert Wagner in Claude Pepper in drugi, guvernerji in župani, kongresniki, vodilne ameriško-slovenske osebnosti kot Louis Adamič, profesor Oscar Lange in drugi; slovenske organizacije in voditelji so poslali izraze priznanja za delo kongresa v smernici sloge za zmago in trajen mir. Pozdravi so bili poslani od Slovanov v Evropi, Canadi, Avstraliji in Južni Ameriki.

Med najbolj zanimive točke dvodnevnega zasedanja se more šteti nastop delegacije jugoslovenskih mornarjev v uniformah, ki so prikorakali na oder in so izjavili, da so odločeni sodelovati, dokler ne bo fašizem zdobljen za vselej. Pesem "Hej, Slovani," ki sta jo zapeli Misses Ann Kepic in Olga Turkovich tekom otvoritvenega zasedanja, je privabila solze v oči mnogih delegatov, ki so bili ganjeni po občutku složnosti in ciljih in akcijah, kar je bila izrazita značilnost kongresa.

Vsaka izmed enajstih slovenskih skupin je zborovala sama zase in posebej v soboto zvečer. Po razpravah so bili sprejeti konkretni načrti z ozirom na program kongresa. To je pomagalo k slogi in enotnosti vsake slovenske skupine in je omogočilo mnogim delegatom, da so se udeležili razprav kongresa.

V narodni izvršni odbor so bili izvoljeni sledeči: Leo Krzycki, predsednik; Stephen Zeman, tajnik; Zlatko Balokovic, profesor J. J. Zmrhal in Harry

Payer, podpredsednik; Martin Krasic, blagajnik; George Pirinsky, eksekutivni tajnik.

Dr. F. J. Arch in F. J. Kress, delegata Ameriške bratske zveze.

FAŠIZEM V ARGENTINI IN WASHINGTON

(Nadaljevanje s 1. strani)

upor, in sicer celo z orožjem v roki, proti sedanji vladam. Priprave za ta upor se vrše že dalje časa.

Drugo dejstvo, ki je tudi dobro znano in splošno priznано v Washingtonu, pa je to, da predstavlja danes Argentina največje upanje nacifašistov, da bo mogla njihova ideologija še nadalje živeti, zdaj, ko je njen popolni poraz v Evropi in Aziji že kolikor toliko zagotovljen. Dan, predno je predsednik Roosevelt ponovno poudaril solidarnost Pan-Amerike in Zedinjenih držav napram argentinskemu nacifašizmu, so vprašali žurnalisti zunanjega ministra Cordell Hull na njegovi časnikarski konferenci, kaj misli o prenosih nacifašističnega kapitala v Argentino.

Državni tajnik Hull sicer ni odgovoril ničesar določnega, toda znano je, da je več vladnih uradov na delu, da zberejo podrobnejših podatkov o tej stvari in nekaterih drugih, s tem problemom povezanih zadevah.

Nobenega dvoma ne more biti o tem, da bo svetovni fašizem poskusil vse, da se reši, in jasno je tudi, da je že izbrana dežela, v kateri se bodo odigrali ti ogromni napori—prostrana in še vedno na fevdalen način vladana Argentina. V tej deželi brezmejnih veleposestev, v kateri je vladajoča klika polkovnikov zdaj že mesece in mesece hujskala z bojevitimi govori in rožljala s sabljo, nastaja industrija orožaren. Sosedne dežele so ogrožene in nacistični agenti najdejo tam varno zavetje. Argentina odklanja izpolnitev svojih obligacij kot članica ameriškega sveta in s tem sabotira vse načrte Združenih narodov za obrambo Pan-Amerike.

Borba proti nacifašistični internacionalni in proti njenim naporom, da si pridobi v Argentini trdno oporo v zahodni hemisferi, je bila že dolgo časa eden elementov volilne kampanje v Zedinjenih državah. Zdaj pa je to vprašanje prišlo na dnevni red, tako da se bo odkrito razpravljalo o njem. — (Herbert Seligman za Overseas News Agency.)

NIČ NEIZVEDLJIVEGA ZA AMERIČANE

(Nadaljevanje s 1. strani)

Moderna armada potrebuje ogromne količine gasolina; zavezniška vojska v Franciji ga potrebuje nad milijon galon vsak dan. Do obale ga dovažajo parniki, odtam pa teče naprej po novo položenih cevih katerih je že do 700 milj. Na manjše razdalje ga potem razvažajo truki in po potrebi tudi letala. Armada ima tako dovolj gasolinske pogonske sile takoj za hrbtom. Od pristanišča Cherbourg proti 500 in več milj oddaljeni frontni so zavezniški aranžirali tudi poseben ekspres truckov. Ena cesta vodi proti vzhodu in je rezervirana samo za vojaške truke, ki vozijo samo v eni smeri; druga vodi na isti način proti Cherbourgu. Po teh dveh cestah vozi 9.000 truckov noč in dan; vsa druga vozila so izključena.

V gornjem so navedeni samo nekateri tipični primeri transportacije, ki je omogočila zaveznikom take briljantne uspehe v Franciji. Nemška miselnost si ni mogla predstavljati kaj slinčnega. Motili so se tudi v drugih ozirih. Ko je svoječasno predsednik Roosevelt izjavil, da bo Amerika v kratkem izdelala

60.000 letal na leto, so se Nemci norčevali; zdaj, ko je v Ameriki izdelanih nad 100.000 letal na leto, se ne smejejo več.

MOŽNOST VOJNE MED RUSI IN JAPONCI

(Nadaljevanje s 1. strani)

do 14 ur na dan v vojnih industrijah vse od začetka vojne, nimajo prav nikakih simpatij za Nemčijo. V Rusiji skoro ni družine, ki ne bi bila izgubila kakega člana na bojišču ali v nemških pokoljih civilistov. Ti ljudje čutijo, da edino dober Nemec je mrtev Nemec. Po tej vojni hočejo vpreči preostale Nemce v graditvi porušenih ruskih mest. Če bo kaj ostalo od nemške industrije, hočejo, da bo delala za obnovo ruskih krajev. Njim ni dosti ležeče na tem, kako bo Nemčija razkopsana, toda oni hočejo biti popolnoma sigurni, da bo tako oslabljena, da ne bo nikdar več mogla pričeti vojne."

DOPISI

(Nadaljevanje s 5. strani)

postave in zakone tu v Ameriki. Da vemo, glede poštnih predpisov, da vemo, kdo je v naši vladni v Washingtonu, kdo so bili predsedniki naše nove domovine itd. Dalje da smo informirani o raznih drugih zakonih, kot glede oporok, glede državljanstva, itd. To je važno za nas in zato Baragova Pratika prinaša vsako leta te informacije svojim naročnikom. Kratko Baragova Pratika je praktični priročnik za vsako slovensko družino v Ameriki, ker jo informira in pouči o marsičem, kar bi morala iskati okrog po raznih uradih. Tako pa se lahko glede marsikaj samo seže po Baragovi Pratici in se dobi zaželjene informacije glede poštnih predpisov, in glede mnogih drugih zadev.

Baragova Pratika ima tudi letos jako poučno vsebino tudi glede marsikaj drugega. Tudi zabavni del je zanimiv in čitatelj ob njem uživa. Zanimiv in poučen je "Pogled na svet," ki ga je sestavil priznan slovenski pisatelj č. g. Jurij Trunk.

Baragova Pratika je tiskana za Slovence v Ameriki in je najpraktičnejša priročna knjiga te vrste. Baragova Pratika stane z poštnino samo 40 centov, kar je poslali bodisi v znakah, gotovini ali v Money orderu na naslov: BARAGOVA PRATIKA, 1849 West Cermak Road, Chicago 8, Illinois.

Za uredništvo Baragove pratike:

John Jerich.

Cone-maugh, Pa. — Dne 21. septembra t. l. je prejela Mrs. Mary Mensinger (Lampel) od vojnega departmeta žalostno poročilo, namreč, da je bil ubit v Franciji na bojišču njen sin Pfc. John Lampel. To je prvi član našega društva, ki je padel v tej vojni. Otto Kausek, tudi naš član, je poročan kot pogrešan. Pokojni je bil rojen dne 27. septembra 1918 v Cone-maughu, Pa. Predno je bil poklican v vojaško službo, je bil zaposlen pri Bethlehem Steel Co. in sicer premogorovu št. 73 Franklin. Bil je ves čas kot mladenič član mladinskega oddelka in ravno tako pozneje član odraslega oddelka društva Sv. Alojzija, št. 36 ABZ, Cone-maugh, Pa. V vojaško službo je bil poklican 29. aprila 1942. Po-

znej je bil premeščen v Anglijo, od tam na Island in naposled se udeležil invazije Francije ter se boril z drugimi borci do 1. septembra, ter isti dan podlegel sovražnikovu orožju.

Pokojni John je bil priljubljen in mirnega značaja, ter vzgled vsakega mladeniču. Lahko si predstavljamo usodo in žalost matere pokojnega, ki je zgubila sina v najlepši mladosti. Toda, ni je pomoči, ne v tem in tudi ne v naravnem služaju. Draga mati: prestati boš morala bolelost, dasiravno težko in tolažiti se moraš s tem, da nisi samo Ti, ki si prejela to žalostno vest, da je še veliko drugih mater, ki so v enakem žalostnem položaju. Misli si, da si zgubila sina junaka, ki je dal največjo bogastvo, to je svoje življenje, za zvezdno zastavo in osvoboditev narodov.

Žalujoci materi in ostali družini naj bo na tem mestu od moje strani in v imenu društva izraženo iskreno sožalje. Pokojnemu junaku in bratu naj bo pa ohranjen blag spomin.

Joseph Turk, tajnik društva št. 36 ABZ.

Chicago, Ill. — Zgodilo se je, kot prerokovano — Hujanova gostilna se je ojačila in začela napredovati. Prekosila je Spolarjev New Market-Blue Island Hotel za dve proti eni igri, Liberty Bell No. 70, ABZ pa Gottliebovo cvetličarno tudi dve proti eni. Napredek smo imeli pri vseh oddelkih in tudi večina posameznikov je napredovala, in kakor kaže, se bo hud boj začel že prihodnji teden.

Zadnjič so bili najboljši: V treh igrah—Kovacic Frank 532; Stopar Andrew 504; Krapenc Anton 466. V posameznih igrah pa—Stopar Andrew 193; Kovacic Frank 188, 177 in 167; in Zorko Jennie 166. Kdo bo prvi prihodnjič? Pozdrav!

John Gottlieb, tajnik.

Braddock, Pa. — V mojem dopisu o potovanju na konvencijo v Rock Springs, ki je bil priobčen v Novi Dobi z dne 11. oktobra, je mala pomota v imenu. Nekaj nepravilnosti zaradi rezervacije je imel na postaji v Pittsburghu delegat Anton Klemenčič iz Cheswicka, Pa. V dopisu je navedeno, da je imel tiste nepravilne delegat Mikec, kar ni pravilno in naj bo tem potom popravljeno. Ne maram, da bi me sobrat Mikec za vrat prijel zaradi netočnega poročanja. Pozdrav vsem!

Martin Hudale.

Johnstown, Pa. — Na seji tukajšnje podružnice št. 4 JPO-SS, ki se je vršila 8. oktobra v dvorani društva Adria, je bil izvoljen odbor, ki bo pobiral med rojaki obleko v pomoč našim rojakom v starem kraju. V ta odbor so izvoljeni: Mary Vidmar, Mary Dragar, Marjana Selan in Jerry Gorentz. Vsi, ki imajo obleko, katere ne potrebujejo, ki pa je neraztrgana in še za nositi, so prošeni, da jo pripravijo za oddajo kolektorjem, kadar pridejo ponjo. Obleka naj se zloži v papirnate škatle in nanje naj se napiše ime in naslov darovalca in kakšne vrste obleka je v škatli. Kdor pa hoče take reči sam prinesiti na moj dom, tudi lahko stori. Jaz zaradi zaposlenosti ne bom hodil po hišah kolektati. Mislim, da več o tem mi ni treba pisati, ker je bilo že dosti napisanega v raznih slovenskih časopisih. Pozdrav!

Jerry Gorentz.

Brooklyn, N. Y. — Člane in članice društva Sv. Petra, št. 50 ABZ, vabim, da se polnoštevilno udeležijo tritretletne seje, ki se bo vršila tretjo soboto v mesecu, to je 21. oktobra ob 8. uri zvečer v navadnih društvenih prostorih Slovenskega narodnega doma, 253 Irving Ave.

Na programu seje bodo trimesečni računi in poročila nadzornega odbora. Vsi člani in članice so vabljeni, da se te seje gotovo udeležijo. Bratski pozdrav!

Za društvo št. 50 ABZ:

Valentine Orehek, tajnik.

Detroit, Mich. — Društvo Triglav, št. 144 ABZ je v tej vojni izgubilo svojega prvega člana. V Wyomingu je bil namreč v letalski nesreči ubit praporščak Joe Nagel. Tu zapuščata žalujoci starše, sestro in štiri

Iz urada glavnega tajnika ABZ

Posojila na članske certifikate za mesec september 1944
Loans on Membership Certificates for the Month of September 1944

Dr. št. Lodge No.	Cert. št. Cert. No.	Vsota Amount
20	43910	\$ 239.52
53	40099	360.25
58	33821	458.14
58	35505	184.46
167	36683	543.16
TOTAL—Skupaj		\$1.795.53

ANTON ZBASNIK, glavni tajnik—Supreme Secretary.

VLOGE
v tej posojilnici
zavarovane do \$5.000.00 po Federal Savings & Loan Insurance Corporation, Washington, D. C.
Sprejemamo osebne in društvene vloge
LIBERALNE OBRETI
St. Clair Savings & Loan Co.
6235 St. Clair Avenue HEnd. 5678

brate. Pogreb se je vršil iz cerkve svetega Benedikta.

Dne 5. oktobra je tukaj preminila sosesra Anna Judnich, rojena na Goleki, fara Dragatuš v Beli Krajini, Slovenija. Zapuščata žalujoci soproga, brata Mike in Joe Bahor, sestro Mary Sitar v Paw Paw.

Mich., ter enega brata in eno sestro v Jugoslaviji. Pogreb se je vršil iz slovenske cerkve. Naj bo pokojnikoma ohranjen blag spomin, žalujoci ostalim pa naj bo v imenu društva izraženo globoko sožalje. — Za društvo Triglav, št. 144 ABZ:

Mike Bahor, tajnik.

VESTI iz bojnega polja in o splošnih dogodkih širom sveta, lahko dnevno čitate v ENAKOPRAVNOSTI
Kadar vaše društvo potrebuje tiskovine, obrnite se na našo moderno urejeno tiskarno. Vsako delo točno in po zmerni ceni izvršeno.

NAZNANILO

Žalostnega srea naznanjam, da je došla od vojnega departmeta vest, da je bil dne 9. junija 1944 ubit v Franciji moj ljubljeni sin, štabni saržent

Dominik Peternel

Pokojnik je bil poklican v armado 29. julija 1942, v Anglijo je bil poslan v avgustu 1943. Služil je pri paratruparjih. Ob času njegove smrti je bil star 23 let in 8 mesecev. Bil je član društva št. 29 Ameriške bratske zveze od svojih otroških let. Da je bil spoštovan in priljubljen, je izjavil kapitan pokojnika v pismu, ki ga je pisal pokojnikovi soprogi, v katerem je izrazil globoko sožalje in visoko priznanje za njegovo hrabrost, ki jo je izkazoval do zadnje minute.

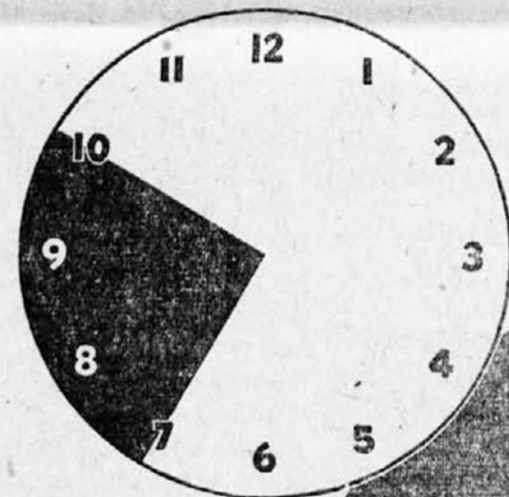
Pokojni Dominik Peternel zapuščata žalujoci soproga ter tri in pol mesece starega sinčka v Waynesburgu, Pa., mater Mary Peternel-Spik, očima Jerneja Spik, dva brata, od katerih je eden pri vojakih, eno sestro, dva polbrata eno polsestro ter štiri brate in tri sestre pastorkice v Imperialu, Pa.

Dragi Dominik, odšel si od nas za vedno, ali spomin nate bo ostal med nami do konca naših dni. Še enkrat, ljubljeni sin, počivaj mirno v kraju mi neznanem in v grobu vse preranam.

Usoda kruta mu ni dala, da na domačo legel bi zemljo; kjer snival je otroška leta, da trdno bi počivalo telo.

Ne milovan, ne negovan, ne križ ne kamen ne stoji, kjer on je pokopan.

Ljubeca, neutolažljiva mati: Mary Peternel-Spik, Imperial, Pa.

Oprostite žice zanje

od 7 do 10 zv.

Radi bi vas prosili za dobroto — za one, ki so po taboriščih.

Kadarkoli je vam mogoče, dajte moškimi in ženskam v oboroženi sili prvo priliko pri dolgo distančnih klicih med 7. in 10. uro vsak večer. Oni bodo to zelo cenili.

V BLAG SPOMIN

ob prvi obletnici smrti ljubljene soproge in matere **Katarine Jelovšek preje Stalic**

Nepozabna pokojnica je umrla 28. oktobra 1943 v mestu Pueblo, Colorado, v starosti 60 let. Spominjamo se jo z ljubeznijo neprestano in se je bomo spominjali, dokler ne pridemo zanj tja, kjer ne bo več ločitve.

Žalujoci ostali: URBAN JELOVŠEK in otroci; Rock Springs, Wyo.

KUPUJTE VEČ VOJNIH BONDOV ZA ZMAGO!

THE OHIO BELL TELEPHONE COMPANY

